

**Zajímavosti
a užitečné rady
pro návštěvníky Krkonoš**

Jak „to“ v Čechách začalo – 110. výročí založení Svazu lyžařů v Království českém

www.krkonose.eu

Svazek Krkonoše celkově třetím a letos posledním rokem naplňuje cíle projektu ROP „Krkonoše – nová šance pro cestovní ruch“

V rámci 14. kola výzvy Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod (prioritní osy 3 Cestovní ruch, oblasti podpory 3.2. Marketingové a koordinační aktivity v oblasti cestovního ruchu) získal Krkonoše – svazek měst a obcí finanční podporu na realizaci projektu „Marketingové a koordinační aktivity v Krkonoších“. Předmětem projektu byly mj. reklamní rozhlasové kampaně, veřejná vzdělávací fóra cestovního ruchu, rekonstruované a rozšířené oficiální turistické webové stránky, zhotovené propagační předměty či tištěné celokrkonoské propagační materiály a další aktivity.

TIP!

Mezi výstupy patří i turistické noviny Krkonošská sezona, které držíte v rukou. Jistě vám napomohou při poznávání mimořádně zajímavého turistického regionu. Hned v úvodu připomínají výročí vzniku Svazu lyžařů v Království českém, jako prvního lyžařského svazu v Evropě. Další obsah upozorňuje na širokou paletu příležitostí k běžeckému sportu. Noviny upoutávají na zimní pěší turistiku. Lze konstatovat, že chůze na sněžnicích je plnohodnotným sportovním vyžitím. Představují pestrou paletu, kterou nabízejí jednotlivé sjezdové areály. Se snahou více vás přiblížit horskému životu a společenskému dění, popisují tradiční kulturní akce, pořádané místními horaly. Dávají

prostor známému českému herci Stanislavu Zindulkovi, rodákovi z Jilemnice, k připomínce šťastných vzpomínek na dětství. Fotoreportáž se ohlíží za tragickým výročním úmrtím sportovce Bohumila Hanče i kamaráda Václava Vrbaty a připomínají kulaté 80. výročí založení Horské služby Krkonoše. Přináší čtenářskou soutěž i amatérskou fotosoutěž o hodnotné ceny.

Pracovníci Svazku Krkonoše i obchodní partneři přejí, aby byl váš pobyt na horách příjemný, plný pohody, kvalitního sněhu, slunce a sympatických setkání se zdejšími lidmi. Radostně vnímejte kolorit nejvyššího českého pohorí a hezky si užívejte. Budte ohleduplní k přírodě. Děkujeme za vaši návštěvu a přízeň.

Vydavatel Krkonoše – svazek měst a obcí

Značení pro běžecký sport

Běžecké trasy s mimořádnými výhledy na panorama Krkonoš najdete nejen v centrální horské, ale i podhorské oblasti. Zavedou vás do krásných, často méně frekventovaných míst.

Od Harrachova do Žacléře víceméně po hřebenevých partiích prochází páteňní Krkonošská lyžařská magistrála dlouhá 71 kilometrů. Na ni navazuje více než 500 km místních lyžařských cest, tratí a okruhů. V terénu se setkáte s několika druhy značení, která vám pomohou v orientaci i při výběru náročnosti trasy.

Krkonošská magistrála spojuje Harrachov na západě a Žacléř na východě je značena červeným kosočtvercem.

Na páteňní trasu navazují další upravované lyžařské tzv. turistické trasy. Jsou značeny dvěma druhy ukazatelů.

Oranžovými ukazateli s informací o cílech a vzdálenostech.

Pro doplnění značení na drobných odbočkách jsou použity zelené ukazatele.

Dalšími upravovanými jsou tratě závodní, značené modrými ukazateli. Najdete je na několika místech Krkonoš: v Harrachově, na Horních Mísečkách, na Benecku. Vyhledávanými jsou závodní trasy v polských Jakuszczych. Navazují na síť běžecských tras z Harrachova.

U „nás“ to všechno začalo

Svaz lyžařů v Království českém se stal prvním lyžařským svazem na světě. Dal impuls dalším evropským státům k následování.

110 let výročí založení

Důležitými mezníky na cestě k založení Svazu lyžařů v Království českém se staly VIII. Veřejné závody na lyžích ve Vysokém nad Jizerou, pořádané jilemnickým a pražským spolkem, i následné založení vysockého Ski klubu, jako nezbytného třetího zakládajícího člena.

Po ustavení vysockého klubu byl vznik svazu otázkou několika málo týdnů. Došlo k němu na památné schůzce dne 21. listopadu 1903 v hotelu „V Rájí“ v Jablonci nad Jizerou. Ve Spolkové knize jilemnických lyžařů je k tomu mimo jiné zaznamenáno: „Řídící Buchar referuje, že v Praze usnešeno, by tři členové (a to řídící Buchar, Rössler a ing. Pavloušek) vypracovali stanovy. Až hotovy budou, tyto předloženy schůzi delegátů, která obdávati se má v Jilemnici. Návrh přijat. Den závodů (rozuměj prvních svazových) určen na 1. – 3. ledna 1904. Uskutečnily se nakonec 31. ledna. Bližší ustanovení a program má býti vyhotoven ve zvláštní schůzi, která již co nejdříve obdávati se má. . . . Ustanoveno, by jezdcí rozděleni byli na slabší

a silnější, dále by veškeré výlety na celou sezónu a den konání jich, již nyní určen byl, a ustanoveno, by následující skiácké cesty označeny byly: Dvorské boudy – Jablonec n/ Jiz., Dvorské boudy – Kozí bouda. Rezek, Krakonoš – Šmídova cesta – Mísečné boudy a rozcestí u Pančice.“

Dětské nemoci pak provázely svaz několik let. Informuje o nich např. jilemnický zápis z prosince 1904: „Pan řídící zahájil schůzi svazu a zmínil se o závodech (zde se s jistotou jedná o první svazové závody 31. ledna 1904).“

Významnou osobností začátků českého sportu, průkopník a organizátor mnoha sportovních odvětví rychlobruslení, lyžování, jachtingu, atletiky, ledního hokeje, fotbalu, veslování, tenisu a dalších byl Josef Rössler – Ořovský. Narodil se 29. června 1867 v Praze. Pod jménem Ořovský vystupoval při sportovních závodech. Byl pseudonymem, neboť v Rösslerově mládí se ani ve škole, ani v rodině závodům dvakrát nepříšlo. Počestnění jména odpovídalo intencím vlastenecké doby. „Röss“ znamená česky „oř“ (kůň). Jako závodník vynikal především v rychlobruslení. V amerických časopisech si pro-

hlížel kanadské lovce jedoucí na ski, v německém ilustrovaném listu Über Land und Meer uviděl Nory, jak se prodírali sněhovou vánicí na dlouhých prkýnkách. To jej zaujalo.

A tak se první lyže do Čech dostaly trochu omylem. Rössler – Ořovský si napsal do Kristiánie, dnešního Osla, o ceník bruslí. Podepsal se jménem, pod které napsal: „Bruslařský klub Praha“. Norská firma Heude a Gustafsson sotva věděla, co je to bruslařský, a tak bruslařský přetvořila na „Bruslar ski club“, tedy Lyžařský klub nějakého pana Bruslara. A proto kromě cen a obrázků bruslí poslala také nabídku lyží. Rössler objednal nejen brusle, ale i dva páry ski a čekal, jak to dopadne. Pražská celnice si s lyžemi nevěděla rady. Nakonec je 5. ledna 1887 proclila jako „Holzwaare gemeine, nicht lackierte“ (dřevo prosté, nelakované). Jedno vázání z rákosu, druhé z řemenů, ponechali celníci bez povšimnutí. Tentýž den večer, aby to za denního světla nebudilo v Praze veřejné pohoršení, vytratil se Josef s mladším bratrem Karlem na Václavské náměstí a sjížděli na norském a švédském typu ski od Muzea k Můstku. Když Praha poprvé uviděla lyže, reagovala pobaveně: „Kam s těmi klacký? To jdou sekat led? Co to nesou za ploutve? Nějací blázní!“ Dvacetiletý Rössler – Ořovský, všestranný sporto-

vec, svolal v zimě 1887 schůzi a při Bruslařském závodním klubu založil ski-klub, první lyžařský spolek v Evropě mimo Skandinávii. I z jeho iniciativy byl 21. listopadu 1903 v Jablonci nad Jizerou založen Svaz lyžařů v Království českém. Zcela první lyžařský svaz na světě.

Podklady z Krkonošského muzea

TIP!

V Krkonoších je řada zajímavých míst, do kterých můžete, když vám vyjde čas, zavítat. K lepší orientaci vám poslouží tištěný průvodce Tipy na výlety, vydaný

z projektu ROP, který představuje i méně známá místa krkonošských měst a obcí, jejich blízké i vzdálenější okolí. Upozorní na muzea a expozice s uchovanými připomínkami historie a odkazů někdejšího života místních obyvatel. Představí soubory jedinečných staveb, romanticky rozestých v krajině a sakrální památky jako symbol zdejších duchovních hodnot.

Další užitečnou tiskovinou je skládáčka s mapkou Krkonoše po celý rok, vydaná z projektu ROP. Pod titulem Hory zážitků po celý rok vestručními seznamy celoročního aktivního vyžití v regionu. Představuje nejvyšší české hory jako romantickou horskou krajinu, bohatou na malebné přírodní scenérie, folklór a tradice. Vyzve k letním i zimním sportovním aktivitám, zimní kapitola se věnuje nabídce lyžařského sportu – sjezdového a běžeckého, ale i dalším možnostem jak pěkně a zajímavě prožít volný čas v Krkonoších.

Oba propagační materiály jsou k dispozici zdarma v Regionálním turistickém informačním centru Krkonoše se sídlem ve Vrchlabí, v dalších informačních centrech regionu anebo k přečtení či ke stažení na www.krkonoše.eu

Chůze na sněžnicích kdysi... a dnes

Zimní turistika a sport začaly v Krkonoších později než sporty letní. Sníh, vánice, mráz i nutnost překonávat dlouhé vzdálenosti pěšky po cestách jen málokde schůdných zchladily choutky i těch nejdovážlivějších.

Pro snadnější chůzi ve sněhu využívali místní obyvatelé „sněžnic“, dřevěných obručí, propletených provazy a přivázaných k botě. Princip pohybu chůze na sněžnicích byl odpozorován v přírodě. Štíhlý rys se na svých širokých tlapách pohybuje na sněhu lehce a tak si lidé „tlapy“ vyrobili také.

Existují sněžnice celodřevěné (jakési lžice), rámové, vyplétané proutím, ale nejdokonalejší jsou s rámem z ohýbaného dřeva a výpletem ze syrové kůže, která se po vyschnutí sama vypne. V Krkonoších našly sněžnice bohaté uplatnění. Dřevaři a horníci z Kourtan, Tyrol a Štýrska, kteří se v průběhu 16. století usazovali v Krkonoších, přinesli do nejvyšších českých hor mnohé z rysů života své domoviny.

Z dopravních prostředků k nim náležely saně se sanicemi prodlouženými – a jako rohy ohnutými vzhůru – a s největší pravděpodobností i sněžnice z jasanu, javoru a větviček kosodřeviny. Byly užívány dva typy sněžnic: lubové a žebříčkové. Rámy lubových sněžnic byly zhotovovány ze dřeva jasanu, javoru a také z kosodřeviny. S tím je spojován původ nářečního názvu sněžnic „krokve“. Původ krkonošského jména „kropě“ však vychází z praslovanského „kbrpa“ z něhož je odvozen i název starobylého druhu obuvi „krpec“.

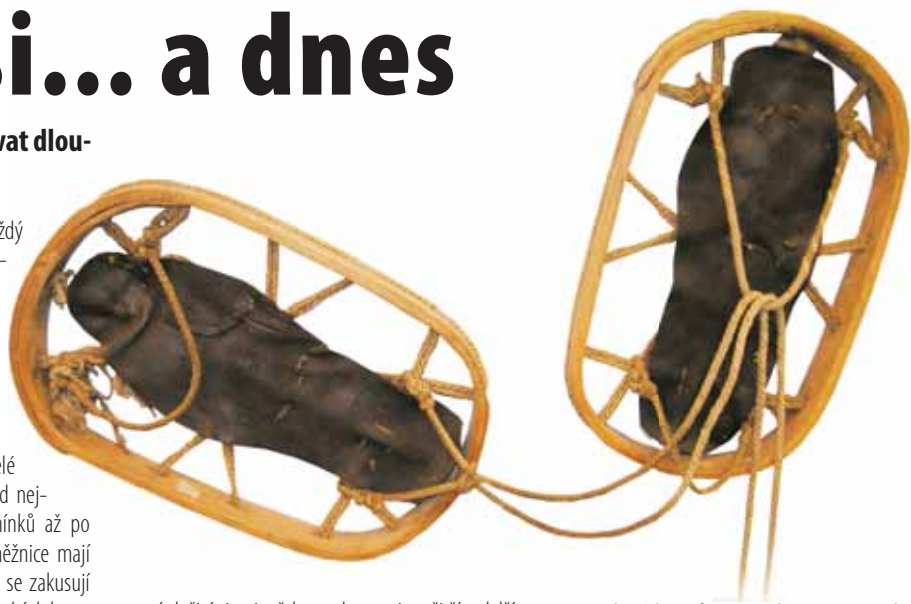
Konkrétnější zprávy o zimních výletech do hor pochází z první poloviny 18. století. Jeden z prvních známých návštěvníků byl J. T. Volkner. Teprve

počátkem 19. století začali Sněžku každý týden navštěvovat výletníci. Časem vznikaly další trasy, neboť „zimní turistika a sporty vítězně bojovaly proti předsudkům a nacházely rok od roku stále větší obliby“.

Moderní sněžnice mohou být s duřalovým rámem a výpletem nebo celé z odolného plastu. Vázání je řešeno od nejjednodušších v podobě přezek a řemínek až po vázání podobné snowboardovému. Sněžnice mají pod špičkou a patou boty hroty, které se zakusují do sněhu a zabraňují uklouznutí. V pohorkách byste v podobném terénu zapadli po pás. Chůze na nich

není složitá, jen je třeba zvyknout si na širší a delší krok. Jste na nich rychlejší než běžný chodec. A tak

si je na horách zapůjčte a vydejte se na procházku zasněženou krajinou.

Zimní turistika Celodenní pěší výlety na sněžnicích po Krkonoších

Nejvyšší české hory jsou svým oblým a relativně dobře schůdným terénem předurčené nejen k letnímu, ale i k zimnímu putování. Vzhledem k systému upravovaných běžeckých tratí můžete využít Krkonošskou lyžařskou magistrálu, vedoucí napříč Krkonošemi, která je značena červenou kosočtvercovou značkou.

Prosíme, berte ohled na lyžaře na běžkách a neničte svými sněžnicemi upravené běžecké stopy.

1. 19 km

Harrachov (686 m n. m.) – **Labská bouda** (1340 m n. m.) – **Horní Mísečky** (1000 m n. m.)

Z Harrachova po Krkonošské magistrále směrem k Mumlavské boudě. U Mumlavské boudy se zastavte u osm metrů vysokého Mumlavského vodopádu, který v zimě mění své okolí v malé ledové království. Odtud začínáte putování po červeně značené lyžařské běžecké trase do hor. Po 5 km mírného stoupání podél Mumlavského potoka se objeví Krakonošova snídaň. Poté začíná prudší stoupání k Vosecké boudě. Odtud si vychutnáte nádherné rozhledy na zasněžené horské panorama. Od Vosecké boudy se můžeme podívat k nedalekému Tvarožníku či o něco vzdálenějším Sněžným jámám. Krkonošská magistrála pokračuje přes Navorskou louku na Labskou louku. V tomto místě doporučujeme odbočit vlevo k prameni Labe, který je od této hlavní trasy vzdálen pouhého půl kilometru. Po návratu zpět na rozcestí na Labské louce odbočíte vlevo k Labské boudě nebo pokračujete rovně na Horní Mísečky. Cestou lze obdivovat „řopíky“, patřící do někdejšího zčásti dochovaného Československého pohraničního pevnostního systému, pokud nebudou schované pod sněhem. Na Zlatém návrší u Vrbatovy boudy si prohlédnete kamennou mohyly Hanče a Vrbaty, vybudovanou na paměť tragické smrti kamarádů při lyžařském závodě na 50 km. Odtud pokračujete po Krkonošské magistrále sestupem dolu po Masarykově silnici na Horní Mísečky.

2. 23 km

Labská bouda (1340 m n. m.) – **Pláň** (1198 m n. m.)

nebo **17 km**

Horní Mísečky (1000 m n. m.) – **Pláň** (1198 m n. m.)

Východním bodem výletu může být Labská bouda nebo Horní Mísečky. Od Labské boudy můžete jít po tyčovém značení Bucharovou cestou na Zlaté návrší, kde se napojíte na Krkonošskou magistrálu. Minejte několik vyhlídek do Labského dolu a na Zlatém návrší se můžete zastavit u mohyly Hanče a Vrbaty. Pokračujete po Masarykově silnici na Horní Mísečky. Odtud vás čeká klesání do Špindlerova Mlýna. Zde můžete projít po bílém více než sto let starém historickém mostě, který tvoří dominantu města. Přejdete napříč Špindlerovým Mlýnem, překročíte Labe a začnete stoupat na Pláň. Cestou minete boudu na Hromovce, Horalku a pokračujete na Krásnou Pláň a dále k Boudě na Pláni. Čeká vás mnoho krásných panoramatických výhledů. Krkonošská magistrála vás doveče pod vrchol hory Zadní Planina. Stoupání ze Špindlerova Mlýna na Pláň (s převýšením 535 m) si lze usnadnit využitím čtyřsedačkové lanové dráhy

3. 12 km

Pláň (1198 m n. m.) – **Černá hora** (1299 m n. m.)

Od horní stanice lanovky na Pláň se vydáte k Boudě na Rozcestí, sejdete ke Dvorské boudě a po lučních enklávách Zadních Renerovek k chatě Spořitelna a po úbočí Liščí hory směrem k Tetřevím boudám. Pak vás čeká mírné klesání k Pecí pod Sněžkou. Minete Lesní boudu a Hrnčířské boudy. U Pražské boudy nad Pecí pod Sněžkou narazíte na rozcestník. Vydejte se vpravo na Černou horu, projedete mimo jiné kolem Kolínské boudy. Krkonošská magistrála vás dále povede kolem vrchu Zrcadla, Černohorských rašeliníšť na vrchol Černé hory.

4. 17 km

Černá hora (1299 m n. m.) – **Pec pod Sněžkou** (779 m n. m.) – **Horní Malá Úpa** (1108 m n. m.)

Vycházíte od horní stanice lanovky na Černé hoře nad Janskými Lázněmi. Odtud se vydáte kolem Kolínské boudy na rozcestí u Pražské boudy. Tady odbočíte vpravo na Kladenskou cestu přes vrchol Slatinná stráň a kolem pensionu Javorka až do centra Pece pod Sněžkou. Za autobusovým nádražím překročíte řeku Úpu a kolem pensionu Modřanka začnete stoupat nad městečko po vycházkové trase Malé Úpy. Projedete pod Portášovými boudami a Pěnkavčím vrchem do Spáleného Mlýna, v jehož okolí minete mnoho chalup a bud. Odtud vystoupáte až na Horní Malou Úpu.

TIP!

Procházku na sněžnicích po „zimních“ cestách horským terénem můžete podniknout prakticky kamkoliv. Respektujte doporučení Horské služby Krkonoše. Buďte na sebe opatrní, ohleduplní a tolerantní k lidem, okolní přírodě a upraveným běžeckým stopám.

Lyžařské skiareály v západní části Krkonoš

A.

Sportovní areál Harrachov

Zimní středisko má všestranné zaměření. Společné jízdenky platí i pro areály Amálka a Zákoutí. Na vícedenní a bodové jízdenky je možné lyžovat ve Skiregionu (v Harrachově, Rokytnici nad Jizerou, Pasekách nad Jizerou, Rejdicích a Příchovicích). Harrachov je místem skokanských soutěží včetně světových pohárů a mistrovství světa. Skokanské můstky: K8, K15, K40, K70, K90, K120, K185. Sportovní areál ve svém okolí upravuje 89 km běžeckých tras.

www.skiareal.com, www.skiareal-harrachov.cz

B.

Lyžařský areál Paseky nad Jizerou

Lyžařský areál najdete na rozlehlých stráních Hořenska. Vleký provozuje obec Paseky nad Jizerou a společnost Pízar s. r. o. Návštěvníci mají možnost bohatého výběru terénů – cvičné louky, sjezdové tratě lehké i těžší obtížnosti. Na své si přijdou vyznační snowboardingu. K dispozici jsou 2 snowparky. Parkoviště je přímo u dolní stanice vleků. Skipass platí pro celý areál. Běžecké okruhy navazují na Krkonošskou či Jizerskohorskou magistrálu.

www.paseky.cz, www.pizar.cz

C.

Rokytnice nad Jizerou (Horní Domky – Studenov)

Skiregion Rokytnice – sdružení provozovatelů vleků a lanovek čítá 23 lyžařských vleků, dvě čtyřsedačkové lanové dráhy a přes 22 km sjezdových tratí všech náročností. V okolí Rokytnice nad Jizerou je možné využít 32,5 km běžeckých tratí, které upravuje Spartak Rokytnice a navazují na Krkonošskou magistrálu. Centrální parkoviště v Rokytnici nad Jizerou P2 – P4 jsou denní, bezplatná a P1 je vícedenní, placené.

www.skiareal-rokytnice.cz

D.

Skiareál Aldrov - Vítkovice v Krkonoších

Lyžařské středisko Vítkovice nabízí výborné podmínky pro sjezdové i běžecké lyžování. Areály Aldrov, Janova Hora a Vurmovka mají veškeré technické zázemí. Při zakoupení denní a vícedenní jízdenky typu Golden Pass je možné lyžovat ve všech areálech. Parkování a skibus na trase Jilemnice – Vítkovice – Horní Mísečky jsou zdarma. Služby Vítkovice upravují nenáročné běžecké tratě v okolí Vítkovic (15 km).

www.vitkovicevkrk.cz

Doporučené běžecké okruhy a tratě

1.

14,0 km

Okolo Hvězdy v Kořenově

Vydáte se z parkoviště u chaty Na vyhlídce v Kořenově. Budete pokračovat po cestě Famberce, která se pod Kapradníkem vine lesní tišinou po vrstevnici vysoko nad údolím Jizery, až se na paseckém Závršku nad Havírnou z lesa vyhoupne k rozhledům na Pasecko a Vysocko i vzdálenou Zvičinu. Nádherný pohled se vystupňuje na výšině u Vysrkova při rozhledech k Českému ráji. Odtud dojedete kolem Hütterova kříže k vrcholu na Hvězdě s rozhlednou Štěpánkou. Tamější výhled na Krkonoše a celé Jizerské hory si nemůžete nechat ujít. Pokud nejste unaveni, přidáte necelých 6 kilometrů dlouhý vrcholový okruh po trase „Okolo Bílé skály“. Délka celé trasy měří 14 kilometrů.

2.

17,0 km

Přes Čertovu horu z Harrachova

Čertovu horu zlehka přeběhnete, když vyjedete na její 1 020 metrů vysoký vrchol lanovou drahou. Přitom si důkladně prohlédnete areál lyžařských můstků. Ptačí pohled na městečko a také do sousedních Jizerek bude první odměnou, než se rozjedete po hřebeni přes Janovu skálu, Studenov a po Janově cestě k Ručičkám. Odtud jsou pěkné výhledy na Rokytnicko. Pojedete vlevo, kousek dolů po Krakonošově cestě, a pak vpravo – na Kládovku, která vás po 5,5 kilometrech dovede ke Krakonošově snídani v Mumlavském dole. Po dalších 4,5 kilometrech sjezdu k Mumlavské boudě nebudete věřit, jak snadno jste překonali 15 km. Odtud vás čeká ještě závěrečný lehký sjezd do centra Harrachova. Trasa měří 17 kilometrů.

3.

17,0 km

Janouškova cesta

Vede po vrstevnicové lesní cestě, kde jsou překrásné výhledy na západní Krkonoše i jejich podhůří. Začíná Pod Voseckou boudou, kam z Harrachova dojedete přes Krakonošovu snídani a končí v Harrachově u bývalé celnice. Slouží jako trasa spojující Krkonoše a Jizerské hory navazující na Krkonošskou magistrálu. Nenáročná trasa měří 17 km.

4.

23,0 km

Vítkovice - Harrachov

Páteční trasa po západních Krkonoších využívá možnosti dopravy běžkařů lanovkou k nástupu na túru (Vítkovice – Aldrov, Harrachov – Čertova hora). Začíná ve Vítkovicích – Aldrov, vede přes Rezek – Exkurzní cesta – Sedlo pod Dvoračkami – Dvoračky – Ručičky – Studenov – Pod Čertovou horou (napojení od lanovky Čertova hora) – Na Kamlu – Janova, později Malinová cesta – Na Mýtě. Náročnější trasa měří 23 km.

5.

V okolí Rokytnice nad Jizerou

Běžecké okruhy „U kapličky“ naleznete nedaleko centra města na Kostelním vrchu. Stopa je upravovaná jak pro klasiku, tak i skating. Ideální běžecké stopy pro začátečníky – vyzkoušení a osvojení si prvních nejistých krůčků na vratkých běžkách, ale i pro zdatnější běžkaře, kteří nemají mnoho času, aby vyjeli do vyšších poloh. Okruhy: cca 2,5 km a 5 km s napojením na běžecké trasy na Studenově a Kostelní cestu vedoucí na rozcestí Ručičky.

6.

14,0 km

Okolo Studenova na Dvoračky

Lyžařským vlekem vyjedete na Studenov, od vleku vystoupáte 20 metrů na cestu a zahnete vlevo. Příjemnou cestou lesem pokračujete k Harrachovu na Čertovu horu. Na rozcestí zahnete vpravo a pokračujete po hřebeni kolem Janovy skály, Studenova a dále na Ručičky. Z Ručiček na Dvoračky, musíte být opatrní při přejíždění sjezdovek a lyžařských vleků na Lysou horu. Po 2 km stoupání dorazíte na horskou chatu Dvoračky, kde si odpočínáte, případně ochutnáte zdejší speciality. Zpět sjedete stejnou cestou na Ručičky a dál k chatě Lovčenska. Do Rokytnice můžete sjet buď po sjezdovce nebo „přibližovací“ lanovkou. Délka trasy 14 km.

7.

17,0 km

Bílou stopou po Labské louce, na Voseckou boudu a Ručičky

Vyjedete lanovkou na Lysou horu. Odtud po tyčovém značení do sedla mezi Lysou horou a Kotle. Stoupáte k Růženičce zahrádce s rozhledem na Labskou louku, Szrenicu, Sněžné jámy a Vysoké kolo. Sjedete na rozcestí U Růženčiny zahrádky a pokračujete na rozcestí „U čtyř pánů“. Tam můžete udělat odbočku k Labské boudě (1,4 km) nebo pokračovat na Voseckou boudu. Sjedete na Krakonošovu snídani. Zahnete vlevo a Kládovou cestou jedete kolem Zadního Plechu a Plešivce na Ručičky. Z Ručiček se otevírají výhledy na Rokytnici. Podle sil a schopností sjedete k chatě Lovčenska, můžete absolvovat sjezd po sjezdovce do Rokytnice nebo využijte lanovku. Bezpečně vás svezde do údolí. Trasa je dlouhá 17 km.

8.

V okolí Vysokého nad Jizerou

Upravovány jsou tu standardní běžecké tratě mj. na Štěpánku (Vysoké Vysrkov) a část tratí na Planýrku. Z nich je možné napojení na další trasy v okolí Štěpánky, případně na Jizerskou magistrálu.

„Turistická desítka“ vede k rozhledně „U borovice“, na Chlum, až na konec hřebenu nad Přívlaku. Zpět do výchozího místa u divadla Krakonoš, cca 100 metrů od vysokého náměstí.

„Vysoká osmička“ částečně kopíruje závodní tratě. Nezajíždí tolik do údolí, její profil je podstatně lehčí než u závodních tratí.

Číslice před tratí vyjadřuje důležitost pořadí. Běžci si mohou vyzkoušet profílově moderní závodní tratě. Jsou bezpečné a sjezdové i pro méně zkušené lyžaře.

Nejoblíbenější trasa z Vysokého nad Jizerou na Štěpánku – velké množství výhledů na Krkonoše, Kozákov, Ještěd, sjezdovky v Rokytnici, Pasekách a Vysokém. Informace jsou aktualizovány na www.skisachty.cz nebo www.vysokenadizerou.cz

9.

Jilemnice a okolí

Kdo si na běžkách netroufá na větší stoupání a sjezdy, může si přijet krkonošský sníh vychutnat do stop v okolí Jilemnice. Za příznivých sněhových podmínek tu upravují tři okruhy v celkové délce 47 km. Všechny začínají v areálu Hraběnka. Jsou tu umístěny orientační mapy s informacemi. Trasy: + „Bud fit“ – dlouhá 12,5 km, vede do prostoru Kozince. + „Jilemnická 50“ – dlouhá 25 km, vede směrem do Mříčné, Kruhu a Roztok. + Sportovní tratě 10 km dlouhé, vedou přímo v běžeckém areálu Hraběnka. + V případě menšího množství sněhu je vhodná alternativa běžeckého vyžití kolem Benecka a Horních Míseček. Na trasách čekají lyžaře nádherné a nezvyklé pohledy na Jilemnici, Mříčenský kostel, výhledy na panorama Žalého, Kotle a Černé hory. Bližší informace naleznete na: www.sport-jilemnice.cz, www.skijilemnice.cz

10.

Martinice v Krkonoších

Trasa je vedena podél převaděče společnosti Vodafone na vrch Hůra. Nabízí milovníkům bílé stopy pěkný panoramatický rozhled na celé Krkonoše, Tábor, Kozákov, Ještěd. Aktuální informace o projetych tratích jsou na www.martinicevkrk.cz v sekci Martinický vlek.

11.

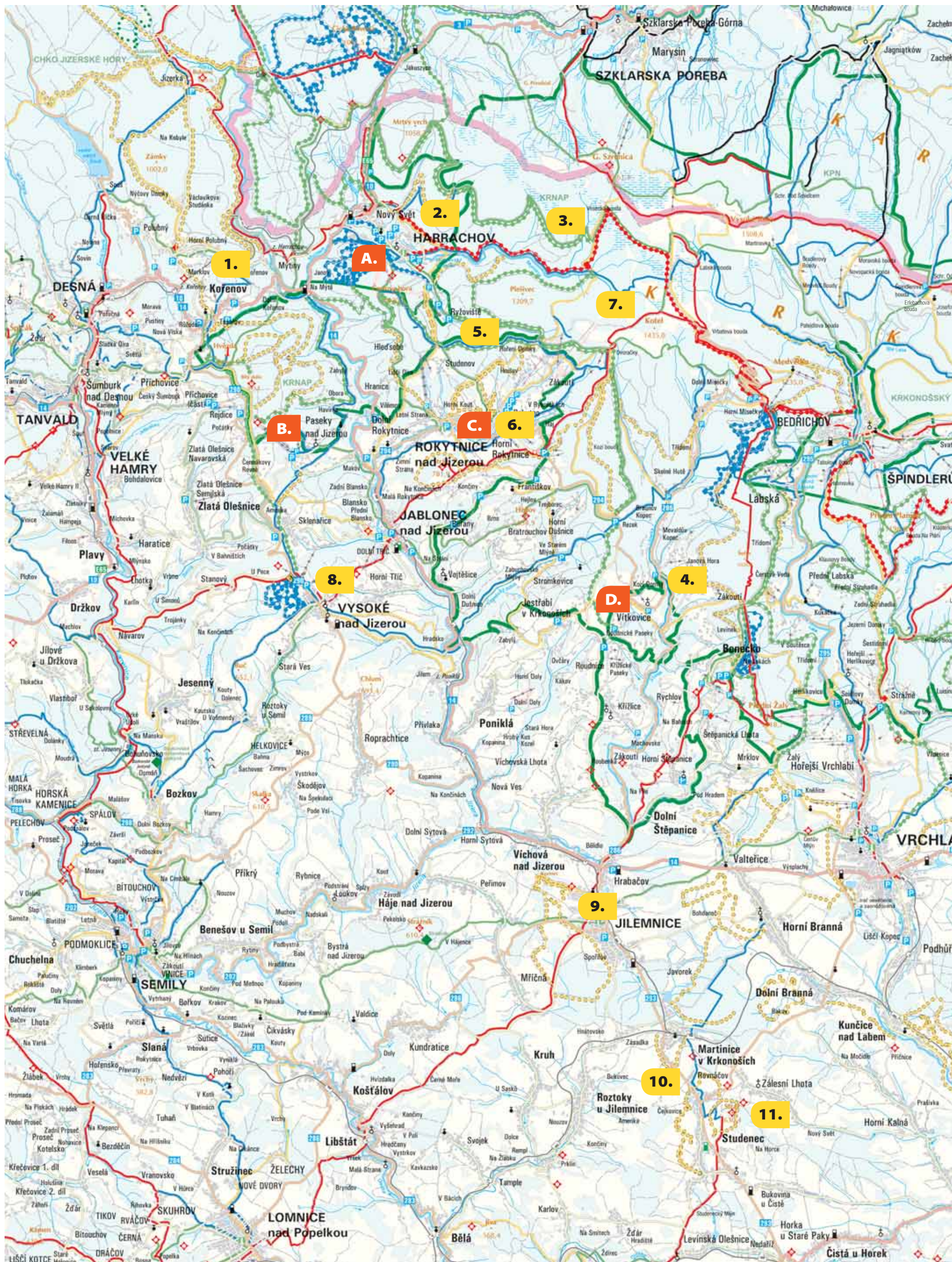
Studenec a okolí

V okolí Studence je upravováno 24 km běžeckých tratí. Jsou rozděleny do dvou okruhů. **První okruh v okolí vrchu Strážník** po pravé (severovýchodní) straně silnice prochází ve směru od obce Horka na Vrchlabí. Má náročný profil (nejnižší místo je 525 metrů a nejvyšší 625 metrů nad mořem). Na jeho větší části jsou proto závodní tratě.

Druhý okruh na severozápadní straně obce má profil mírnější, nejsou zde náročné sjezdy ani stoupání. Je upravován za dobrých sněhových podmínek.

Většina tratí se nachází v otevřeném terénu, malá část probíhá lesem, proto se lyžařům otvírají krásné výhledy na Krkonoše a Jizerské hory, ale i výhledy do vnitrozemí na Zvičinu, Kumburk, Tábor, Kozákov a Ještěd. Tratě jsou průběžně upravovány podle potřeby a aktuálního počasí jak pro klasiku, tak i bruslení. Nejvhodnější nástup je z parkoviště u studenecké sokolovny. Začíná tu ještě jeden kilometrový okruh, upravovaný i za horších sněhových podmínek. Podrobná mapa tratí a informace o úpravě jsou zveřejňovány na: <http://sokol.studenec.cz>

Západní Krkonoše

Lyžařské skiareály střední části Krkonoš

A.

Skiareál Špindlerův Mlýn

Lyžařský Skiareál (Sv. Petr, Labská, Medvědin, Hromovka, Stoh, aj.) ve Špindlerově Mlýně, provozovaný firmou MELIDA a.s., má vynikající podmínky jak pro sjezdové, tak běžecké lyžování i snowboarding. Areál Hromovka nabízí večerní lyžování. Středisko Horní Mísečky je položeno v klidné oblasti. Atmosférou je vhodné pro rodinnou rekreaci. Závodní i standardní běžecké tratě patří k nejlepším v ČR a leží v nadmořské výšce 1000 m. Parkování na městských parkovištích ve Špindlerově Mlýně je zdarma. K lyžařským areálům jezdí zdarma skibus.

www.skiareal.cz

B.

Skiareál Vrchlabí - Kněžický vrch

Lyžařské středisko na Kněžickém vrchu se nachází severozápadně od města Vrchlabí u obchvatu směrem na Špindlerův Mlýn. Svým umístěním má velice výhodnou polohu, nachází se pouze deset minut chůze od historického centra. Je ideální pro rodiny s dětmi a začátečníky. Areál je vybaven snowparkem. Sjezdovky jsou technicky zasněžované.

www.skiareal-vrchlabi.cz

C.

Skiareál Herlíkovice a Bubákov

Skiareál Herlíkovice leží 3 km od Vrchlabí. Je vybaven snow-fun parkem, měřeným slalomem, disponuje večerním lyžováním. Nabízí dětský park s pojízdným kobercem, kolotočem a dalšími zábavnými prvky. Parkování zdarma je pro více jak 450 automobilů. Doprava skibusem je zajištěna z Prahy, Jičína, Kolína, Nymburka, Poděbrad a dalších měst.

www.snowhill.cz

D.

Skiareál Strážné

Strážné je moderní lyžařské středisko, ležící šest kilometrů od Vrchlabí směrem na Špindlerův Mlýn. Má sjezdovky všech stupňů obtížnosti. Pro nejmenší je připraven dětský vlek „provázek“ a velmi mírný cvičný svah v těsném sousedství modré sjezdovky. Pro další sportovní aktivity je určen snowtubing, freestyle snowpark vybavený osvětlením pro večerní jízdy. Běžecké stopy začínají ve Strážném jsou napojeny na Krkonošskou magistrálu.

www.strazne.cz

E.

Skiareál Benecko

Benecko je klidné lyžařské středisko, ideální pro rodiny s dětmi, začínající lyžaře, ale i náročnější vyznavače zimních sportů. Nabízí snowtubing a večerní lyžování. Pro vyznavače bílé stopy jsou k dispozici kvalitně upravené běžecké tratě. Dále můžete využít vyjíždky na saních tažených koňmi. Zajímavá poloha střediska nabízí velmi krásné výhledy v Krkonoších.

www.benecko.info

Doporučené běžecké okruhy a tratě

12.

8,0 km

Do okolí Špindlerova Mlýna: Bud'fit stopa

Pokud jste si při pobytu ve Špindlerově Mlýně ještě nevychutnali svenzení po trase „Bud'fit“ tišinou podél zasněženého Labe, pak to zcela jistě vyzkoušejte. Vydejte se proti toku Labe k Myslivně u Dívčích lávek. Směrem do Labského dolu tu vede čtyřkilometrová upravená stopa. Po ní se vrátíte zase zpět s osmi kilometry v nohách.

13.

Běžecké tratě Žalské rozsochy

Vnitřní hřeben Krkonoš vybíhající ze sudeckého – pohraničního pásu tvoří Mechovinec, Černá skála, Šeřín, Zadní a Přední Žalý a pomalu se svažující jižní strana Sovince a Kněžického vrchu až téměř do Vrchlabí.

Celá tato rozsocha je přímo protkaná běžeckými stopami, které nejsou náročné, ale přímo ideální pro rodiny s dětmi, začátečníky ale i mírně pokročilé běžkaře. Na hřebenech Krkonoš často vládne Krakonoš rukou větrnou, ale zde, schování v lesních zákoutích či v příjemných hospůdkách, můžete trávit celé dny v klidu. Kde jinde navštívíte během celodenního lyžování i nejstarší kamennou rozhlednu v Krkonoších (1019 m n. m.), kterou nechal vystavět hrabě Harrach. Bloudit určitě nebudete, značení střední části Žalské rozsochy vás dovede z Benecka na Rovinka, ale i k právě zmiňované rozhledně. Nástupními místy jsou Vrchlabí, Křížovky, Benecko, Vítkovice, Horní Mísečky.

Náročnější lyžaři mohou využít trasu jako nástup na Krkonošskou magistrálu, která vede přes Horní Mísečky.

14.

20,0 km

Přes Rovinka na Horní Mísečky

Začíná na Benecku u hotelu Bellevue a vede přes Rovinka a Třidomí na Horní Mísečky na lyžařský stadion. Zpátky přes Janovu horu a Rovinka zase na Benecko. Nenáročná trasa měří 20 km.

15.

11,0 km

Ze Špindlerova Mlýna do Strážného

Trasa začíná v lyžařském areálu Sv. Petr blízko dolní stanice lanovky na Pláň. Vyrazíte po Krkonošské magistrále směrem na Strážné. Asi po 4 km dojedete k rozcestí u Struhadel. Zde se dejte vpravo, opusťte žlutou značku a pokračujte směrem na Struhadla cca 4 km. Trasa vede lesem, je necelých 3 km dlouhá. U Zadních Struhadel se napojuje opět na žluté značení, které vás dovede kolem Boudy Šestidomí do Strážného k parkovišti. Celá trasa měří 11 km.

Můžete se vypravit lanovkou z areálu ve Svatém Petru, která vás vyveze na Přední Planinu do nadmořské výšky 1195 metrů a odkud jsou výhledy na Špindlerův Mlýn a jeho okolí. Od horní stanice lanovky vede stopa východním směrem na křižovatku před loveckým srubem. Po Krkonošské magistrále se vydáte vpravo a budete sjíždět na křižovatek U Krásné Pláně a další 3 kilometry stálým sjezdem do Strážného.

Ze Strážného se jedte porozhlédnout ke kostelíčku v Hořejších Herlíkovicích. Vrátit se můžete autobusem z Herlíkovic (Vrchlabí), anebo se vraťte po svých po stejné cestě přes Šestidomí a Hromovku do Špindlerova Mlýna. Trasa zpět měří také 11 kilometrů.

16.

Špindlerův Mlýn - Pec p. Snežkou - Horní Maršov

Lyžařská trasa vede ze Špindlerova Mlýna přes Kopřivník, kolem Klínových bud a Kolínské boudy na Černou horu (1299 m n. m.). Ze Skiareálu Sv. Petr je nejlépe se vyvézt lanovkou na Pláň a pokračovat po lyžařské cestě na východ, kde se u loveckého srubu napojíte na Krkonošskou magistrálu, která pokračuje k bývalým Klínovým boudám, Friesovým boudám, na Tetěví boudy a dále ke Kolínské boudě. Po pravidelně udržované Krkonošské magistrále můžete dále pokračovat přes Černou horu, Pardubické a Krausovy boudy až do Horního Maršova.

17.

5,0 km

Okruh v údolí Vápenického potoka mezi Vrchlabím a Lánovem

Nenáročný běžecký okruh s minimálním převýšením je vhodný pro všechny věkové kategorie a rodinné výlety. Nachází se v obci Lánov a vyznačuje se

impozantním výhledem na hřebeny Krkonoš s dominantou Černé hory. Délka trasy je necelých 5 km. Začíná u Penzionu Bílý Hořec, naproti hostinci v Horním Lánově. Zde je možno zaparkovat automobil. (Další nástupní místa: od Tréninkového a školického centra Tedec, od vrchlabského městského parku či ulice J. Suka nedaleko autobusového nádraží ve Vrchlabí). Po upraveném běžeckém okruhu se vydáte směrem k Vápenickému potoku, za ním se stočí trasa k Vrchlabí. Pokračujete do klidného a zalesněného Měsíčního údolí. Z něj zamíříte na nejvyšší bod trasy – Liščí kopec (546 m n. m.). Zde je výjimečný pohled na hřebeny Krkonoš. Za pěkného počasí uvidíte Žalý, Strážnou hůru, Liščí horu, Tetěví boudy a dominantní Černou horu. Po zdolání Liščího kopce se můžete vrátit zpět po okruhu k penzionu Bílý hořec nebo se vydáte jižním směrem. Sjedete k Tréninkovému a školickému centru Tedec na křižovatku v Prostředním Lánově. Na křižovatce je autobusová zastávka a Lánovské infocentrum, kde získáte podrobnější informace. Trasa je upravená za dostatečné sněhové pokrývky, která nemusí být po celou zimu vzhledem k nižší nadmořské výšce.

18.

Vrchlabí

Okolí Vrchlabí je protkáno bohatou sítí lyžařských stop. Do udržovaných stop lze nastoupit přímo v obydlených částech Vrchlabí z ulice Na Valech a z Lidické ulice, nebo také z Horního Lánova od Kravína. Jsou tu čtyři vzájemně propojené běžecké okruhy o celkové délce 11 kilometrů, které navazují na síť lyžařských cest Krkonošského lyžařského běžeckého ráje směřujících na Strážné a do Špindlerova Mlýna.

19.

Běžecký areál Vejsplachy ve Vrchlabí

Doporučujeme denně upravené lyžařské stopy a tratě ve Vrchlabí v areálu Vejsplachy. Nastoupit do nich můžete třeba u rybníka Kačák, kde se dá zaparkovat automobil. V areálu jsou tratě závodní i pro rekreační sport o celkové délce 13,5 kilometrů, zabíhající až k fotbalovému hřišti v Dolní Branně. Najdete tu okruh pro večerní lyžování s osvětlením v délce 3,5 kilometru. Průběžně je upraveno „kolo“ směrem na Dolní Brannou (6 km) a Horní Brannou (6 km). Tratě navazují na velký okruh přes Valteřice směrem na Kněžice a zpět do Vrchlabí (12 km). Na severu jsou tratě napojeny na síť lyžařských cest Krkonošského lyžařského běžeckého ráje směřující na Kněžice a Křížovky, odtud po Velbloudí cestě na Rovinka či Benecko.

20.

Okolí Kunčic

Tratě nedaleko Kunčic nad Labem - Školní kolo: délka 1 km – velmi lehké – pro klasickou i bruslařskou techniku. Rovinatý okruh pro začátečníky u místní základní školy, okolo fotbalového hřiště a opravené kaple sv. Marie. Možnost parkování.

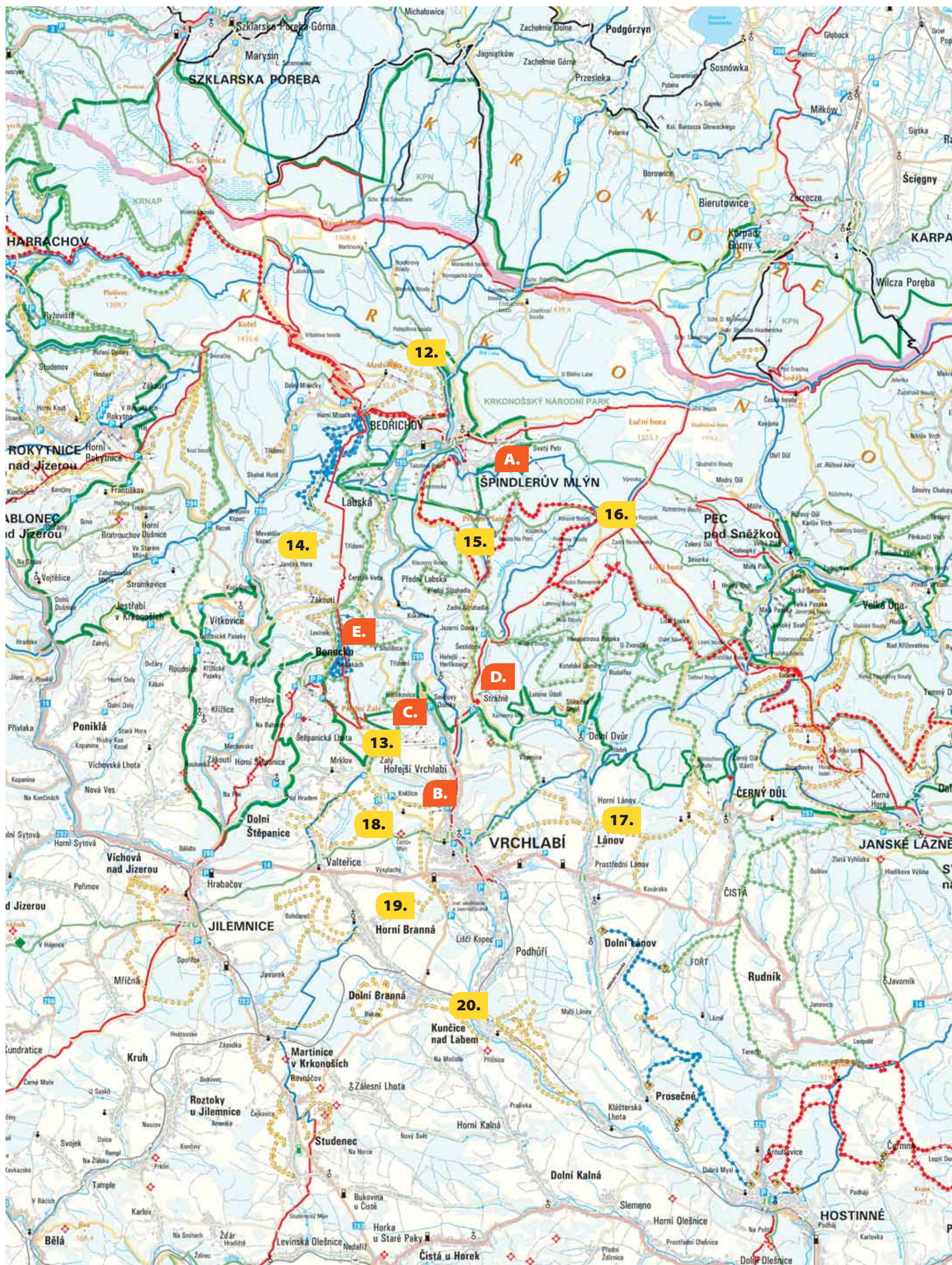
Spojka k motorestu Kovárna Dolní Branná: délka 4 km – středně těžká – pro klasickou i bruslařskou techniku. Začátek za mostem přes Labe (cca 200 m) u cesty na Příčníci doprava okolo skládky a rybníka v Dolní Branně k motorestu Kovárna. Upravována jako spojka na další krkonošské stopy z fotbalového hřiště v Dolní Branně.

Kunčické kolo: délka 6 km – lehká – pouze klasicky – start u místního hřbitova podél železniční tratě a okolo Krkonošské vápenky dojedete k železničnímu přejezdu (tam je nutné lyže 20 metrů přenést). Vracíte se podél Labe a následně opět podél železnice zpět ke hřbitovu. Je tu omezená možnost parkování.

Tréninkové kolo: délka 5 km – středně těžké – pro klasickou i bruslařskou techniku – start u hřbitova, po 1 km dlouhém mírném stoupání vyjedete k vodojemu s krásným výhledem na Kunčice. Další 3 km vedou nenáročným profilem směrem k vysílači mobilního operátora. Poslední 1 km vás sjezdem přivede zpět ke hřbitovu.

Trasy jsou upravené za dostatečné sněhové pokrývky, což vzhledem k nižší nadmořské výšce nemusí být po celou zimu.

Střední Krkonoše

Lyžařské skiareály východní části Krkonoš

SkiResort ČERNÁ HORA – PEC

SkiResort je tvořen 5 skiareály se společným skipasem, nacházející se ve východních Krkonoších. Lyžaři mají k dispozici 37 kilometrů sjezdových tratí, 1x kabinkovou lanovku, 5x sedačkové lanovky, 31x vleky, 3x pojezdový pás. Ve SkiResortu najdete 90 kilometrů pravidelně upravovaných tras pro běžkaře. V kidparcích a na mírných sjezdovkách si dovolenou naplno užijí rodiny s dětmi. Lyžaři s duší závodníka ocení náročnější trasy i tratě obřího slalomu s časomírou. Pro ty, které sjezd omrzí, jsou tu skialpové trasy. Děti pak ocení 3,5 km dlouhou Černohorskou sáňkařskou cestu, bobovou dráhu nebo relaxaci v termálním bazénu. Mezi skiareály funguje skibusová doprava. Nově ale mohou lyžaři vyzkoušet i přejezd mezi Černou horou (Janskými Lázněmi) a Pecí pod Sněžkou. Část trasy překonávají na lyžích, část rolbou.

www.skiResort.cz

A.

SkiResort ČERNÁ HORA – PEC (skiArea Janské Lázně)

Černá hora - Janské Lázně je tradičním krkonošským střediskem s až tříkilometrovými sjezdovkami, které patří k nejdelším v Čechách. Lyžování tu vždy zpestří fantastický výhled z jediné osmimístné kabinkové lanovky v Česku. Čas po lyžování si pak můžete užít ve městě s dlouholetou lázeňskou tradicí. Energii načerpáte i z jízdy po Černohorské sáňkařské cestě, která měří 3,5 kilometru. Se sánkami zvanými rohačky se po této trase z Černé hory jezdilo už před víc než sto lety. SkiArea nabízí víc než 15 kilometrů sjezdovek.

www.skiResort.cz

B.

SkiResort ČERNÁ HORA – PEC (skiArea Pec pod Sněžkou)

Pec pod Sněžkou je známa nejen jako výchozí bod na nejvyšší horu ČR Sněžku. Lyžařský areál nabízí 12 kilometrů sjezdovek, na kterých si zalují děti i dospělí. Zdatní lyžaři by tu měli vyzkoušet černou sjezdovku na Hnědém vrchu, na kterém se konají i mezinárodní lyžařské závody FIS. Ve večerních hodinách si návštěvníci mohou užít lyžování na Javoru – jednom z nejdelších osvětlených svahů v ČR. Pro vyznavače adrenalinu je na Javoru připraven Fun Park.

www.skiResort.cz

C.

SkiResort ČERNÁ HORA – PEC (skiArea Černý Důl)

Černý Důl je charakteristický širokými sjezdovými tratěmi pro zdatné lyžaře, rovněž však pro začátečníky a dále moderně vybaveným kidparkem s pojezdovým pásem. Rodiče malých dětí tu ocení, že lyžují v bezprostřední blízkosti dětské lyžařské školy a tak na své dítě kdykoliv vidí.

www.skiResort.cz

D.

SkiResort ČERNÁ HORA – PEC (skiArea Velká Úpa)

Velká Úpa nabízí 2,5 kilometrů sjezdovek. Vybavena je sedačkovou lanovkou na Portášky a čtyřmi vleky. Právě z Velké Úpy v minulosti vyráželi nosiči s těžkým nákladem na dřevěných krosnách na nejvyšší českou horu Sněžku. Večerní lyžování je tu možné na sjezdovce Modřín.

www.skiResort.cz

E.

SkiResort ČERNÁ HORA – PEC (skiArea Svoboda nad Úpou)

SkiArea rodinného typu se třemi vleky a víc než kilometrem sjezdovek. Nabízí zdarma trať obřího slalomu s časomírou, její rezervace je možná i pro privátní akce.

www.skiResort.cz

Doporučené běžecké okruhy a tratě

21.

Pod Černou horou – Rudník

V lyžařském běžeckém ráji pod Černou horou 1299 m n. m. udržují téměř 60 km běžeckých tratí v obcích Rudník, Bolkov, Janovice, Fořt, Javorník, Čistá, Černý Důl a Janské Lázně. Lze je kombinovat s tratěmi lyžařského oddílu Hostinné, které měří téměř 40 km. Vedou obcemi Prosečné, Lánov, Čermná a Pilníkov.

- Doporučujeme lyžařské běžecké trasy pod Černou horou:
1.

Základní škola Rudník – na Křížek – Spálov – Čistecské rozcestí – Smrčina – nad Smrčinou – Hofmannovy boudy (10 km). Pro zdatnější sportovce je možné po pravidelně upravovaných trasách vyjet okolo Hoffmannovy boudy po Černohorské silnici na Černou horu, kde se lze napojit na Krkonošskou magistrálu a pokračovat dále na vrcholové partie Krkonoš. Ostatní vyrazí stejnou cestou zpět nebo mohou využít skibusu do Čisté, kde se napojí na rozcestník č. 3 Spálov a odtud je to 4 km k výchozímu bodu.

2.

ZŠ Rudník – na Křížek – Spálov – Čistecské rozcestí – Bolkovské rozcestí – U Trollový boudy – Pod Peklem směr Javorník (9 km) – Leopold U Dlouhého lesa – Pod Peklem a odtud stejná trasa v opačném pořadí rozcestníků k ZŠ do Rudníku. Délka 30 km. Trasy jsou upravované na klasický styl skútreu a stopařem. Více informací na: www.skirudnik.wz.cz

22.

Stopy v okolí Hostinného

Na hezké lyžařské toulky po otevřených pláních i lesními cestami se můžete vypravit do podhůří Krkonoš v oblasti mezi Hostinným, Lánovem, Rudníkem a Pilníkovem, kde lyžařské stopy udržuje turistický oddíl TJ Tatran Hostinné. Projekt se můžete po tzv. Severní nebo po Západní trase.

Severní trasa „Černína“
Vede v délce cca 12,5 km z Hostinného od městského parku severním směrem na Červenou výšinu mezi Rudníkem a Horní Čermnou. Odtud pokračuje východním směrem k Lišce a pak lesem k jihu na Janský dvůr a Lesní Domky, dále západním směrem přes Čermnou na Hubertovu výšinu, odkud objíždí severním obloukem lesní komplex zpět do Hostinného.

Západní trasa „Hlíňák“
Vede v délce 29 kilometrů z Hostinného od garáží severním směrem k lomu, po hřbetu mezi obcí Prosečné a Fořtem přes Hlinský vrch a vrchy na Šebestián, Ploška, Čihadlo do Lánova k Dřevěnce. Odtud pokračuje na východ směrem k Bolkovu, kde se za lesem stáčí na jih okolo vršku Pastvina a prochází kolem rudnické školy, přes Rudnickou roklí na Červenou výšinku. Tam navazuje na Východní trasu, po které se vrací do Hostinného.

F.

Skipark Mladé Buky

Skipark Mladé Buky leží 6 km od Trutnova. Je dobře dostupný od hlavní silnice z Trutnova do Pece pod Sněžkou. Součástí areálu je Kidpark s pojezdovým chodníkem pro děti. Snowpark s osmi překážkami a třemi skoky má vlastní vlek, na kterém je možné využít zlevněné jízdné jen do Snowparku. Oblíbené je večerní lyžování. Parkování zdarma je pro 550 aut i pro autobusy přímo pod sjezdovkami. Skibusy jezdí na trase: Trutnov – Mladé Buky.

www.skipark-mladebuky.cz

G.

Arrakis Žacléř - Prkenný Důl

Lyžařský areál v Prkenném Dole leží na nejvýchodnějším okraji Krkonoš u Žacléře. Disponuje prostornými sjezdovkami všech typů obtížnosti. Dětské výukové hřiště je umístěno nedaleko. V místě je bezplatné parkoviště. Nedotčená příroda nabízí kouzlo vyznavačům běžeckého lyžování. Hlavním terénem je hřeben Rýchor s Krkonošskou magistrálou u Rýchorské boudy.

www.skizacler.com

H.

SKiMU Malá Úpa

Lyžařský areál v obci Malá Úpa v těsné blízkosti Pomezních Bud, hraničního přechodu s Polskem, nabízí 3,6 km sjezdových a 10 km běžeckých tratí. Vznikl sloučením středisek U kostela na Pomezním hřebenu a nového střediska Pomezky na Lesním hřebenu. Dopravu mezi nimi a parkovištěm zajišťuje skibus, který je zdarma pro lyžaře se skipasem.

www.skimu.cz

Trasy jsou upravované za dostatečné sněhové pokrývky, což vzhledem k nižší nadmořské výšce nemusí být po celou zimu.

23.

19,0 km Okolo Černé hory

Na výlet do bílé stopy zveme i méně fyzicky zdatné lyžaře. Z Pece pod Sněžkou vyjedete lyžařským vlekem na Javor do nadmořské výšky 1080 metrů. Jižním směrem od horní stanice vleku po značené zimní cestě přijedete k Pražské boudě a odbočíte vlevo ke Kolínské boudě. Z Krkonošské magistrály odbočíte vlevo a vydáte se na okruh kolem Černé hory přes Zrcadlovky k Zinneckerovým boudám. Tam při druhém křížení s trasou bývalé lanové dráhy odbočíte vpravo a po východním úbočí Černé hory přijedete opět na trasu Krkonošské magistrály. Po ní pojedete vlevo a vrátíte se zpět k Pražské boudě. Pak už jen pohodlným sjezdem přes Javorské boudy sjedete k dolní stanici vleku na Javor. Trasa měří 19 kilometrů.

24.

13,0 km Lysečinská

Ideálním nástupním místem je Žacléř, odkud dojedete po Krkonošské magistrále k Rýchorskému kříži (5 km). Trasa pokračuje podél hranice s Polskem, s místy dalekého rozhledu, do Horních Albeřic. Dále vede okolo Lysečinské boudy přes Cestník ke Kostelu v Dolní Malé Úpě a končí u parkoviště v Horní Malé Úpě. Jedná se o středně obtížnou trasu. Měří 13 km.

25.

17,0 km Z Janských Lázní k Sosnovce

17 km dlouhý okruh s převýšením 350 metrů. Dosažení cíle si ulehčíte jízdou na lanové dráze na vrchol Černé hory. Od její horní stanice pojedete k Sokolské boudě, odkud západním směrem vede lyžařská cesta po okruhu Černé hory. Tou přijedete na trasu Krkonošské magistrály. Po ní sjedete do sedla pod Kolínskou boudou a směrem k Černé hoře dojedete pod tzv. Václavák, kde se dáte vlevo nahoru na Pěticestí a za chvíli opět doleva na Thámovy a Vlašské boudy. Při projíždění tichou krajinou severního úbočí Světlé hory doporučujeme pohledy na krajinu Horní Úpy s dominantou Sněžky. Cestou se vám otevře pohled krajinou po Úpě dolů přes Svobodu až k Trutnovu. Vlevo budete vzhlížet k Rýchorám. Pak se jen povežete kolem Krausových a Modrokamenných bud zpět do Janských Lázní.

26.

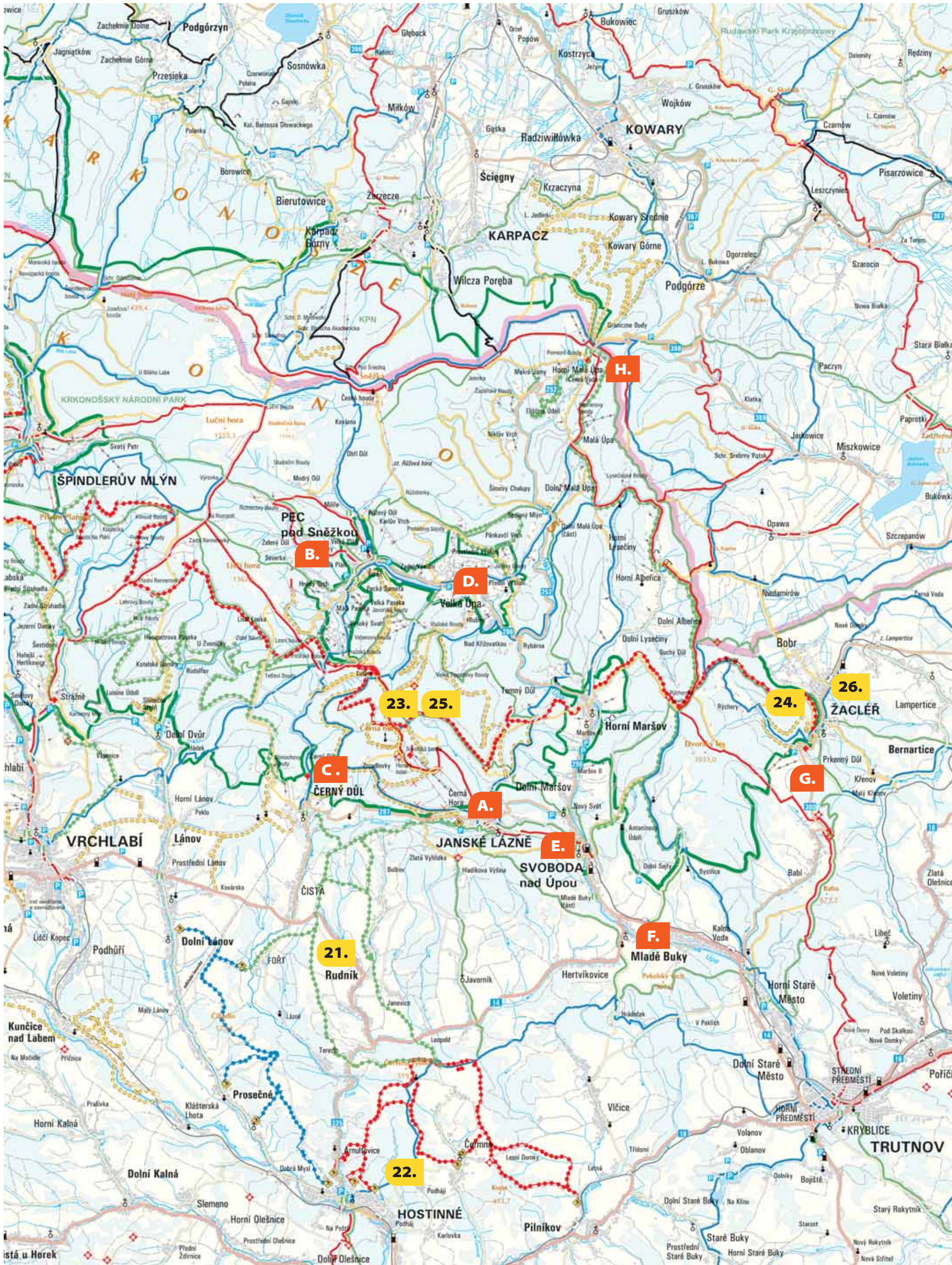
V okolí Žacléře

Pro milovníky klasiky jsou upravované stopy v žacléřských osadách Bobr a Černá Voda. Nenáročné, vysloveně relaxační okruhy, které na sebe vzájemně navazují a dají se snadno propojit. Jeden z možných nástupů je pod Žacléřským hřbetem zvaným Polák u TirBaru. Stopa vede k severu a mírně klesá (2,5 km) až ke státní hranici s Polskem. Po pravé straně směrem k východu se rozkládá osada Bobr, založená Kryštofem z Gendorfu v r. 1565. Cestou k můstku (1,5 km) podél státní hranice narazíte na odbočku k restauraci a penzionu Krakonoš. Rovněž vede trasa k můstku přes Boberský potok a navazuje na 4 km okruh pod Růžovým paloučkem. Tudy procházela stará zemská cesta, po které v r. 1628 odcházeli do exilu Čeští bratři v čele s J. A. Komenským. Trasa klesá k rozcestí v Černé Vodě. Zde navazuje na další 5 km okruh osadou, rozkládající se v mírně zvlněné krajině s krásným výhledem k Vraním horám. Na konci Černé Vody se můžete rozhodnout, zda se vrátíte po okruhu, nebo budete pokračovat dále směrem do Královce 2 km.

Poslední 3 km okruhu jsou upraveny západně pod železniční tratí Žacléř – Lampertice. Nástup do stopy je naproti firmě Koster za žacléřským nádražím. Zimní romantika s krásnými výhledy a zdravým pohybem vám dají zapomenout na každodenní shon a příjemně vás naladí.

Východní Krkonoše

Z deníku zásahů Horské služby Krkonoše: Budte sami opatrní a k ostatním ohleduplní

• Povrchy sjezdových tratí jsou v určitém období velmi tvrdé, což zvyšuje riziko úrazu. Počty zraněných sportovců bývají někdy vysoké. Horská služba doporučuje používání lyžařských přileb, opatrnost při lyžování a snowboardingu a zvýšenou ohleduplnost.

• Začátkem ledna se v polovině sjezdové trati srazili dva lyžaři. Dospělý a nezletilý. Oba měli lyžařskou přilbu. Záchranáři HS vyrazili na místo. Po příjezdu zjistili, že mladší je v bezvědomí. Provedli první pomoc a zavolali dispečink ZZS, který vyslal posádku. Mladšího lyžaře odtransportovala RZP, starší byl dopraven k dalšímu ošetření k lékaři.

• Na dojezdu sjezdových tratí došlo ke srážce dospělé ženy a čtyřletého dítěte. Dítě po krátkém bezvědomí mělo problémy s dýcháním a stěžovalo si na bolesti břicha. Horská služba jej ošetřila a zavolala na dispečink ZZS. Dispečerka poslala na místo vrtulník LZS, který dítě transportoval do zdravotnického zařízení k dalšímu ošetření. Dospělou ženu s poraněním v oblasti pracovní HS ošetřili a transportovali do nemocnice.

• Lyžař upadl na zmrzlém povrchu na záda a poranil si páteř a pánev. Projíždějící kamarád informoval HS. Záchranář provedl celkové vyšetření a jeho stav shledal velmi vážným. Pacienta zafixoval do vakuumé matrace a vyzooměl dispečink. K dalšímu transportu byl doporučen vrtulník.

• Lavina zavalila skialpinistu. Vzhledem k tomu, že skialpinista měl u sebe zapnutý lavinový vyhledávač, podařilo se jej brzy nalézt. Ihned poté záchranáři zahájili resuscitaci a zároveň povolali vrtulník LZS. I přes rychlý zásah lékař konstatoval smrt.

• Ve večerních hodinách byla HS přivolána k ošetření zraněného lyžaře na sjezdovou trať. Poraněný utrpěl nárazem do stromu těžký úraz hlavy. Záchranáři mu poskytli první pomoc. Zraněný byl transportován vrtulníkem do nemocnice, kde bohužel následkům těžkého poranění hlavy podlehl.

• Záchranáři HS v Labském dole ošetřili a transportovali skialpinistu, který se zranil po patnáctimetrovém pádu ze skalního prahu. Do akce bylo nasazeno 14 mužů. Horskou službu o nehodě informoval z místa syn zraněného. Skialpinista měl podle dostupných informací zlomenou nohu nebo pánev. Záchranáři se na místě bořili až po pás do závějí sněhu, poraněného přenesli přes tok řeky Labe. Vyšetřili ho a v hlubokém sněhu pomocí jističích lan transportovali do bezpečí. Akce skončila dvě a půl hodiny po půlnoci.

• Celou noc měli záchranáři HS plné ruce práce kvůli muži, který se ztratil mezi Harrachovem a Klínovými boudami nad Šp. Mlýnem. Na lyžařských trasách nad Harrachovem, Šp. Mlýnem a Pecí pod Sněžkou pátralo 14 záchranářů. Začali v půl jedenácté v noci a skončili po více než šesti hodinách. Noční pátrání komplikovaly sněhové závěje, na některých místech vysoké až dva metry. Prorazit cestu záchranářům pomáhaly rolby. Ztracený běžkař na horách a v podhorské oblasti prý bloudil skoro celou noc, pak se dostal do Jilemnice, odkud ráno zavolal známému z telefonu, který si nespíš od někoho vypůjčil. O průběhu pátrací akce nevěděl. Důvod, proč záchranáři začali pátrat, byl, že si muž s sebou na běžky nechal mobilní telefon a nikdo se mu nemohl dovolat.

• Pátrací akcí podobného rozsahu podstoupili krkonošští záchranáři v říjnu, kdy napadlo spoustu sněhu. Pohřešovaného turistu se, i přes velkou snahu, bohužel nepodařilo najít. O výletníkovi dodnes nikdo nic neví.

• Před půl druhou odpoledne obdržela HS hlášení o kolapsu šestašedesátiletého běžkaře z Německa. Záchranáři s lékařkou okamžitě vyrazili na turistickou hřebenovou cestu, kde podle hlášení muž ležel. Kvůli vysoké sněhové pokrývce se přímo na místo nehody tým s technikou nemohl dostat. Záchranáři i lékařka proto pokračovali pěšky a na lyžích. Poté, co dorazili ke zkolabovanému, zahájila lékařka oživovací pokusy. Musela však konstatovat smrt.

• Vichřice dosahující nárazové rychlosti 130 kilometrů za hodinu neodradila v Krkonoších od riskantní cesty po hřebenech dvojici běžkařů. Vyrazili do terénu i přesto, že Horská služba varovala před příchodem nepříznivého počasí a nedoporučovala horské túry. Záchranu jejich života zajistila včasná hláška Horské službě. Echo dal správce Friesových bud, kam měla mladá dvojice ze Špindlerova Mlýna v podvečer namířeno. „Zhruba v šest večer jsme dostali od správce informaci, že v prostoru bývalé chaty Klínovka jsou patrně dva běžkaři, kteří nemohou pokračovat v cestě. „Silně sněžilo a viditelnost byla zhruba pět metrů,“ popsal situaci, kdy šlo o život, náčelník krkonošské Horské služby Adolf Klepš. Po necelé hodině se vyčerpaný mladý pár běžkařů podařilo nalézt u srubu na Zadní planině. Oba byli podchlazení a měli omrzliny.

• V ranních hodinách byl řešen transport ročního dítěte z horské boudy, které v důsledku zvracení trpělo dehydratací a bylo nezbytné lékařské ošetření.

Vážení sportovci a návštěvníci, v co největší míře buďte ohleduplní a opatrní. Dodržujte pokyny Horské služby Krkonoše, pokyny provozovatelů lyžařských areálů. Dbejte zásad bezpečného pohybu po horách, nevystavujte nebezpečí sebe, své děti, přátele a v případě záchranné akce ani samotné záchranáře.

80 let

Putování náhodných lovců, bylinkářů či hledačů zlata, ale i prostých poutníků po horách, přinášelo nejen objevy a poznání, ale i oběti. Lidé v neznámém terénu bloudili, zahynuli. V 18. století začali lidé hory trvale osidlovat a využívat ke svému prospěchu. Stěhovali se do vyšších poloh a stavěli příbytky. Za krásnou horskou přírodou chodilo víc a víc návštěvníků i turistů. Přicházeli v létě i v zimě a obraceli se na domácí obyvatele, znalce hor, aby je zavedli do neznámých koutů.

Den Horské služby si záchranáři připomínají 24. března. Toho dne v roce 1913 byl v Krkonoších odstartován mezinárodní mistrovský padesátikilometrový závod v běhu na lyžích. Nikdo netušil, že

od vzniku Horské služby Krkonoše

NONSTOP SOS +420 1210

vejde do dějin jako tragický příběh přátelství a vůle, který zdolal smrt. Při rychlé změně počasí bojoval každý běžec sám za sebe. Závodníkovi Bohumilu Hančovi docházely poslední zbytky sil. Jeho přítel Václav Vrbata mu dal svůj kabát a za nezištný čin zaplatil životem.

O dvě desetiletí později, v roce 1934, v Krkonoších vznikl samostatný záchranný sbor o šesti oddílech. Zima prokázala schopnosti a možnosti dobrovolníků, současně ukázala nedostatky v materiálním vybavení, nahrazované nezměrnou obětavostí, skrom-

ností a kamarádstvím. O několik měsíců později dne 12. května 1935 byla založena jednotná organizace Horské služby v Krkonoších.

Politické události a 2. světová válka práci členů HS přerušily, ale podstata a myšlenky přezívaly i za okupace. Po roce 1945 postupně vznikaly spolky i v jiných horských oblastech. K jejich sjednocení došlo 1. prosince 1954, kdy vznikla HS s celostátním působením. Od roku 1990 existovalo Sdružení horských služeb ČR. V roce 2001 vznikl jeden právní subjekt Horská služba ČR.

Oslavy 80. výročí založení HS Krkonoše proběhnou v říjnu 2014 ve Špindlerově Mlýně, kde má ústředí HS Krkonoše své sídlo. Budu koncipovány jako setkání přátel, bývalých členů HS, osobností, které k HS patří, partnerů v Integrovaném záchranném systému. Kromě společných a společenských setkání bude zařazena sportovní část (mj. tenisový a nohejbalový turnaj, soutěže pro děti, ukázky praktických činností HS, apod.)

Přečetli jsme za vás...

Ve Svatém Petru dozněl hlas zvonu. Desítky párů očí hleděly z oken chalup na stráních k zasněženým vrcholům. Blížící se soumrak zdál se najednou všem příliš smutný. Všichni slyšeli umíráček, předzvěst konce jejich životů.

Dnes vzaly hory život Filipu Kohlovi, zítra budou zvonit Seppu Dixovi a pozítří možná Franz Rennerovi...

Nejednou odešel horal na hřebeny a domů se již nevrátil. Záchranné výpravy neorganizovali, laviny prokopávali. Na jaře a v létě snášeli mrtvolky do údolí. Zámožnějšímu vystrojili pozůstalí ještě do-datečně pohřeb.

Horale se po svém smířovali s životem i se smrtí. V Krkonoších dlouho vypravovali o stařečkovi kdesi ze zapadlého kouta hor. Když byl na smrtelném loži knězem ujištěn, že Spasitel pro něho umřel na kříži, zvolal udiven: „O, tak už ten ubožák zemřel? Vidíte, milý sluho Boží, nebude se zlobit, že jsem nebyl na jeho pohřbu. Vždyť my se v těchto pustých horách ničeho nedozvíme.“

Filip Kohl znal trochu svět. Především z vyprávění dřevorubců a panských úředníků. Jeho předkové přišli do Krkonoš z Tyrol. Začínali jako dřevorubci. Později měl jeden Kohl štěstí a vrchnost mu svěřila hájenku. Také Filip Kohl se stal na přání otce a především z vrchnostenské milosti hajným. Na hony chodil Kohl nejraději s Buchbergerem. Byl to soused, dobrý nadháněč a navíc vlastnil spolehlivého psa. 16. listopadu 1773 časně ráno vyrazili Kohl

s Buchbergerem na hřebeny. Lovecká sezona v plném proudu. Každý den se na honu objevil nějaký nový hraběcí host. Počasí přálo. Sníh sice napadl již v říjnu, pak však přišla začátkem listopadu menší obleva. Staří horale předpovídali mírnou zimu. Během lovu panovala dobrá nálada. Po odtroubení se šťastní lovci s bohatou kořistí vraceli na zámek a Kohl s Buchbergerem spěchali domů do Svatého Petra. Cestou se k nim připojil lesník ze Sedmidolí.

Na Hřebínkách strhla všechny lavina do údolí. Jedinec Buchbergerův pes zůstal na povrchu a začal hned hrabat v místě, kde vodičko mizelo ve sněhu. Po několika minutách uvolnil hlavu svého pána, který se pak sám vymanol ze spárů laviny.

Filipa Kohla a lesníka ze Sedmidolí vyprostil Buchberger za pomoci několika horalů až příští den ráno již mrtvé... Když pokládali Filipa Kohla do hrobu, házel na tátovu rakev smrkové snítky jeho třiletý syn Ignác.

O padesát let později lavina strhla a usmrtila pod Kozími hřbety i Ignáce Kohla. Horale, kteří pamatovali nebo slyšeli doma za dlouhých zimních večerů vyprávět tragédii postihující každou generaci Kohlova rodu — s obavou přihlíželi k počínání Ignácových synů na hřbitově.

Také oni házeli smrkové snítky na otcovu rakev. Budou dále kosit laviny pod Kozími hřbety Kohlův rod? Modlitby v kostele měly zabránit dalším tragédiím. Kohlové se začínali vyhýbat Kozím hřbetům zejména v listopadu — pro rod osudnému měsíci.

Rübezahel, zlý duch Krkonoš, v myšlenkách tehdejších německy mluvících horalů, jen čekal na příchod nové generace Kohlova rodu. Dne 29. listopadu 1856 se zřítila lavina z Kozích hřbetů. A vzala s sebou na věčnost Wezela Kohla.

Uplynulo dalších devatenáct roků. Na hřebenech vrcholů lovecká sezona. Je tam také mladý, lehkomyšlný a neopatrný Eduard Kohl. Nevěřil v Rübezahla, nedbal varování přátel. Sázel vždycky na svou hvězdu a přešel Kozí hřbety. Do konce listopadu chyběl den. Všechno dobře dopadne... A nedopadlo! Večer 29. listopadu zase zvonil umíráček a horale se modlili za duši zasypaného. Před hodinou přišla ze Svatého Petra zpráva: Lavina z Kozích hřbetů zabila Eduarda, pravnuka Filipa Kohla z lavinové tragédie roku 1773.

Tragédie rodiny Kohlů, Jana Štefanová

V sedle Luční hory

Kaplička v sedle Luční hory

Prastará zemská stezka, zásobovací tepna, stoupá od Výrovky vzhůru. Ve svahu se rozdvouje, aby se zase v sedle Studniční hory v 1509 m n. m. spojila. V tom místě stojí kaplička. Nejbližším obydlením je Luční bouda. Byla od konce 18. století jednou z mála celoročně obývaných bud. Aby přečkala zimu, musela být dostatečně zásobena dřevem. Klečové porosty byly v jejím okolí časem vysekány. Bylo nutné zásobit se z lesa, který byl u sjízdné cesty poblíž sedm kilometrů vzdálených Lahrových bud. Bylo to v roce 1798, když se pro dřevo vypravil majitel Luční boudy Václav Renner. Při zpáteční cestě s nákladem domů se mu stala nehoda. Asi se na něj převrhl náklad dřeva, byl smrtelně zraněn a na místě skonal. Jeho rodina postavila poblíž osudového místa v sedle kamennou kapličku. Vystavena bičováním větrem, vánicím, mrazu, dešti byla po 125 letech jen kupou kamene, když v místě rozvalin v zimě roku 1925 zmrzl turista. Ještě téhož roku Německý krkonošský spolek kapličku obnovil. Dnes symbolicky připomíná kolemjdoucím místo, kde se odehrálo nejvíce tragédií.

Úsek cesty od boudy ke kapličce v sedle Studniční hory je vystaven nepříznivým klimatickým vlivům. Proto je velmi nebezpečný. Místo se stalo osudným Václavu Rennerovi v roce 1798. Když po 58 letech, v roce 1856 na cestě po svahu k Luční boudě, Moniku, dceru majitele, Václavova synovce Jakuba Rennera, v poslední chvíli zachránil její syn Johan před zmrznutím. Byla to ona, která v mládí před 38 lety svou krásou a půvabem okouzila a inspirovala dvacetiletého slezského básníka Karla von Holtei při jeho pobytu na Luční boudě v roce 1818. Její manžel Václav Hollmann převzal v roce 1853 boudu od tchána Jakuba Rennera, který odešel na výměnek. Toho při návratu z cesty 11. dubna 1868 zastihla kolem poledne na hřebenech prudká sněhová vánice. Stařec promrzlý, vyčerpaný, na konci svých sil v nerovném boji s bouří, které musel v životě tolikrát odolat, padl téměř u cíle, asi 300 metrů od boudy.

Na smilkové louce, asi sto metrů západně od Luční boudy mezi tokem Bílého Labe a cestou vedoucí do sedla Kozích hřbetů, je umístěn nenápadný památníček Friesův náhrobek. Na navršených kamenech je položen blok s vytesaným nápisem Franz Fries getrofen 2. Marz 1903. O tragické události se ví opravdu jen velmi málo. Záznam v knize zemělých z Velké Úpy sděluje, že Franz Fries narozený 20. února 1879, byl svobodný. Zemřel zmrtnutím 2. března 1903. O tři dny později dne 5. března se c.k. okresní hejtmán a okresní lékař z Vrchlabí s doprovodem lázeňského doktora ze Špindlerova Mlýna sešli na Luční, aby úředně stanovili skutkovou podstatu smrti Franze Friese. Odpoledne toho dne byla mrtvola horala na rohačkách převezena do domu rodičů ve Velké Úpě. Jak napsal soudobý tisk, všichni boudaři doprovodili 7. března tohoto dobrého, tak náhle život opustivšího kamaráda ke hrobu, nad kterým svítilo klidnou září jarní slunko.

Evakuace z lanovky

Nezapomenuté tragédie

Krkonoše nejsou velehory. Jejich hřebeny nedosahují výšek alpských velikánů. Dají se projet na běžkách zhruba během několika dní. Počasí však mají proměnlivé a tím do určité míry nebezpečné. Dopoledne vyrazíte za slunce. Během několika hodin se podmínky mohou změnit natolik, že vás nemile překvapí.

V Krkonoších na hřebenech hor už zahynula pěkná řada boudařů, pro které vrtochy počasí nebyly žádnou neznámou. Prošli jsme historické archivy a vybrali několik tragických událostí, které na hřebenech hor připomínají

Dlouhým dolem, proslaveným od 16. století hornickým podnikáním, vede po březích Svatope-trského potoka stezka ze Šp. Mlýna na Výrovku. U ní, asi dva kilometry od Kamenky, poslední boudy Sv. Petra, stojí proti ústí Pramenného potoka, tekoucího po svahu Luční hory, dřevěný „Červinkův“ kříž. Připomíná neštěstí lyžaře Oldřicha Červenky, jehož zkomolené jméno je vyryto v kříži. Byl 2. březen 1951. Do krásného rána vyrazila ze Sv. Petra trojice lyžařů. Jejich cílem byl příkrý svah Luční hory v Pramenném dole, kde chtěli trénovat. Druhý den se měl Olin Červenka zúčastnit 52. mistrovství republiky v lyžování ve Šp. Mlýně. Byl totiž jedním z našich nejlepších sjezdářů, členem reprezentačního družstva. Od rána slunečno, teplota kolem -10 stupňů C, kvalitní prašan. V sedle Kozích hřbetů bez povšimnutí minuli výstražné tabule: Pozor! Nebezpečí lavin! Při poslední jízdě po polední jel Červenka první. Když zmizel pod zlomem svahu, utrhla se těsně před dalšími dvěma lyžaři, chystajícími se následovat ho, lavina. Zahlédli jenom valící se mrak sněhu, který Červenku zcela pohltil. Ihned začali kamaráda hledat, ale marně. Až odpoledne jeho tělo našli členové vojenského oddílu v hloubce 1,5 metrů. Pitva zjistila jen povrchové odřeniny a známky udušení.

Desatero zásad bezpečného chování při pohybu v horském terénu

1. Vždy pečlivě naplánovat trasu túry a vybavení na ni (nezapomenout na léky). Túru plánovat podle fyzické a psychické kondice nejslabšího ze skupiny.
2. S předstihem získat co nejvíce informací o prognóze počasí, sněhové a lavinové situací.
3. Před odchodem na túru předat informace o trase a předpokládané době návratu. Tempo na túře zvolit podle nejslabšího ze skupiny.
4. Správně používat mapu, znát druhy značení turistických cest specifické pro jednotlivá pohoří.
5. Znat typy výstražných tabulí a jejich význam.
6. Nepohybovat se mimo značené cesty.
7. Mít s sebou lékárničku a v případě potřeby umět poskytnout první pomoc.
8. Znat kontakty na Horskou službu, nebo na Zdravotní záchrannou službu. Mít vždy nabitý a zapnutý mobilní telefon.
9. Znat zásady chování pro případ zbloudění, pádu laviny nebo z řícení v exponovaném terénu.
10. Nikdy nepodceňovat hory a nevystavovat nezodpovědným chováním do nebezpečí sebe ani ostatní.

Z podkladů HS ČR

Z archivních podkladů Krkonošského muzea

Tragické úmrtí a památku záchranářů Jana Messnera (43) a Štefana Spusty (33), kteří neváhali nasadit svůj život při pomoci druhým, uctívají kolegové každoročním Memoriálem březnovým – Mezinárodním závodem Horských služeb. Jak k tomu došlo... Ten den byla inverze, která způsobovala, že svahy nejvyšší hory Sněžky byly zledovatělé a chůze po nich nebezpečná. Štefan odešel z Pece pod Sněžkou a Jan z Luční boudy, aby zajistili bezpečnost nejobtížnějšího úseku stezky ze Sněžky na Obří boudu. Krátce po jedenácté hodině, za slunného počasí, sestupoval MUDr. M. Landa, účastník zájezdu z Janských Lázní, z vrcholu Sněžky. Po několika desítkách metrů uklouzl a sjel po severním polském svahu, kde se zachytil na skalním výběžku. Štefan a Honza okamžitě spěchali na pomoc. Jeden ze záchránců patrně také uklouzl, strhl s sebou i druhého a oba se stejně jako turista zřítili do dolu Lomnický na polském území. Pád dlouhý asi 800 metrů J. Messner ani turista nepřežili. Š. Spusta zemřel na následky smrtelného zranění na hlavě krátce před transportem do nemocnice.

Případ zimního strážce Obří boudy, Štefana Dixe, se v kronice čte jako fantastický románový příběh. Štefanu Dixovi umírá manželka. Jako katolička si přála přijmout svátost umírajících – poslední pomazání. Dix sestoupil za sněhové bouře do Velké Úpy. Tamní farář slíbil, že umírající zaopatří. Za pomoci několika občanů z Pece se podařilo faráři dostat se na Obří boudu a šťastně se zase vrátit na úpskou faru. 28. března 1900 zemřela Dixova manželka. Štefan jí zatlačil oči a šel do Pece zajistit pohřeb. 30. března si osm mužů razilo cestu na Obří boudu. Pro silnou sněhovou vánici se dostali jen ke kapličce, kde ponechali rakev. Po odpočinku pokračovali ve výstupu. Pohřeb plánován na 2. duben. Snad se počasí po několika dnech umoudří. V následujících dvou dnech bouře ještě zesílila a napadalo dva metry sněhu. Když se bouře trochu utišila, vypravil se jim za časného rána Dixův syn Franz naproti. V jedenáct hodin dopoledne začal prohazovat cestu také otec. Prohazovali cestu na nejprudším úseku – v Rudné roklí – vzdálenou asi šedesát kroků. Štefan Dix byl zkušený horal. Cestu prohazoval 22 let. Než se mu to stalo osudným. V želu nad ztrátou manželky zapomněl na opatrnost při prohazování sněhu a způsobil pád laviny, která ho smetla a jeho syna Franze odhodila. Po pádu začal Franz volat svého otce, ale sněhové moře nedalo žádnou odpověď. Musel vystoupit pro pomoc až na Sněžku. Sousedé našli ze sněhu vyčnívající ruku. Tělo bylo asi půl metru pod sněhem. Na těle Štefana Dixe nebylo známek zápasu. Zemřel okamžitě. Štefana vyprostili z laviny právě v době, kdy kolem šla skupina peckých občanů, na Obří boudu pro Dixovu manželku.

jí drobné křížky nebo památné kameny. Jsou varováním.

Počasí je nevyzpytatelné a rychle se mění. Vyplatí se před cestou na hřebeny nahlásit směr, kterým se vydáváte a předpokládaný čas návratu. S sebou nezapomeňte do batohu teplé oblečení, termosku s horkým čajem a nabitý mobilní telefon. Nikdy nechoďte na túru sami. Nejlépe ve třech lidech.

Na významných křižovatkách v horských partiích jsou umístěny cedulky. Jsou nazvány traumatologickými body. Obsahují tísňová telefonní čísla a unikátní kód, který se skládá z písmen a číslic. Pokud si spletete cestu, zabloudíte, venku se stmívá, chumelenice neustává, je vám chladno po celém těle, anebo se vám stal úraz, zatelefonujte Horské službě Krkonoše. Když nahlásíte do telefonu kód z tabulky, usnadníte záchranářům lokalizaci místa, kde se nacházíte.

Neštěstí pod lavinou před pětáctyřiceti lety

Byl slunný den, kolem jedenácté hodiny dopoledne vystupovala po levé straně lesa směrem vzhůru výprava Poláků, Rusů a Němců. Když dorazili do dvou třetin Bieleho jaru (Bílého potoka) na polské straně Krkonoš, usadili se, svačili a odpocívali. Po chvíli se utrhla obrovský sněhový převis a lavina smetla devatenáct lidí, kteří nalezli pod sněhem smrt. Tři turisté byli zachráněni, jeden nebyl lavinou zasažen. Při hledání obětí pracovali členové Horské služby tři dny. Dva výletníci z výpravy byli nalezeni až při jarním odtávání sněhu.

Snímek Valeriána Spusty staršího ze Špindlerova Mlýna, po pádu laviny, připomíná někdejší největší tragédii v Krkonoších, která se stala 21. března 1968.

**Závodník
Bohumil Hanč**

Vloni, u příležitosti 100. výročí smutnosti připomněli lidé na několika místech regionu. Byly položeny věnce u hrobu Bohumila Hanče v Jilemnici, Václava Vrbaty v Mříčné a u Hančova domku v Hrabáčově, odkud odešel na poslední závod. Lidé se sešli u domu čp. 77 na Benecku. Pravnuk Aleš Hanč odhalil pamětní desku, neboť právě zde se jeho praděda 19. listopadu 1886 narodil.

I po 101 letech zná jejich jména téměř každý

Příběh Hanče a Vrbaty o přátelství, odhodlání a solidaritě je stále živý. Od tragického úmrtí na hřebenech Krkonoš uplyne v březnu 101 let.

Ke stále aktuálnímu odkazu mravního poselství tragické události – vytrvalosti, hrdinství, přátelství i obětavosti, a to jak obou hlavních aktérů, tak jejich zachránců se přihlásila Horská služba ČR. Trvalým mementem je kamenná mohyla na Krkonoši – Vrbatově návrší. Datum tragického úmrtí 24. března je každoročně připomínán jako Den Horské služby. Členové u mohyly vzdávají hold památce Hanče a Vrbaty.

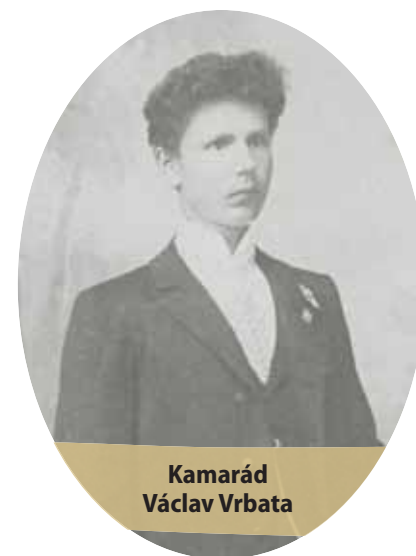
Organizování společenských událostí i sportovních závodů se ujali ti, kteří nesou odkaz tragédie z roku 1913 – Český krkonošský spolek Ski Jilemnice, Horská služba Krkonoše a Svaz lyžařů ČR. Jednotli-

vé akce připravili Spolek lyžařů historických Podkrkonoší, Hančův sportovní klub Benecko za podpory měst a obcí Jilemnice, Vrchlabí, Vysoké nad Jizerou, Benecko a dalších subjektů.

Co se stalo? Závod na 50 kilometrů patřil v kalendáři Svazu lyžařů Království českého na nejpřednější místo. Na start se 24. března 1913 postavilo osm soupeřů zvučných jmen. Počasí se ráno zdálo příznivé, vyjžděli jen lehce oděni. Rychle však docházelo ke zhoršení, do druhého kola vstoupili pouze čtyři, brzy na to mnohonásobný mistr Království českého v běhu na lyžích, člen ČKS Ski Jilemnice Bohumil Hanč zůstal na trati sám. U Harrachových

kamenů se setkal s přítelem sokolem Václavem Vrbatou, který vyčerpanému příteli půjčil kabát a čepici. Hanč však záhy padl do kleče. Když se na Labské boudě neobjevoval, začalo pátrání. Zachránit Bohumila se nepodařilo. Toho dne však nezůstalo u jedné oběti hor. Dostat se do bezpečí se nepovedlo ani Václavovi.

Bohumil Hanč byl nejen vynikajícím závodníkem a v letech 1907 – 1912 nejlepším běžcem zemí Koruny české, ale také skvělým krasojedcem, oblíbeným instruktorem. „Víme však o něm mnohem více. Byl to i člověk velmi inteligentní, kultivovaný a laskavý,“ uvedl Jan Luštinec, ředitel

**Kamarád
Václav Vrbata**

Krkonošského muzea v Jilemnici.

Smutná událost rozměrem přesáhla Krkonoše – kondolovali i norští lyžaři nebo rakouský následník trůnu. Tehdejší i když neúspěšná pomoc Václava Vrbaty i ostatních lyžařů zrodila budoucí horské záchranářství.

Fotoreportáž z dobového závodu po 100 letech

Replika historického dantesu za první místa.

Ohlédnutí a zároveň připomenutí. Účastníci historického závodu o čestnou trofej Bohumila Hanče obdobný smutný osud nepotkal. U zrodu památné masové sportovní akce stáli pánové Stanislav Henych (Ski Jilemnice), Jan Luštinec (Krkonošské muzeum Jilemnice), Aleš Suk (SLHP Vrchlabí) a Adolf Klepš (HS Krkonoše) a desítky dalších spolupracovníků, včetně Správy KRMAP, Krkonošského muzea a časopisu Krkonoše – Jizerské hory.

Přestože na horách panovalo slunečné počasí, foukal velmi silný vítr a teploty

klesaly k 15 stupňům mrazu. Závodní trať ve vysokých polohách Krkonoš téměř kopírovala první kolo památného závodu z roku 1913.

V předvečer závodu po 100 letech se většina startujících sešla na Labské boudě. Společně popovídali, přátelsky zavzpomínali a shlédli film „Synové hor“. Druhý den hned brzy z rána mazali lyže a obalovali těla i hlavy proti ostrému víchru, protože slunný den a azurová obloha pouze klamaly při pohledu z oken. „Ku startu byli připuštěni pouze lyžci, vybavení dle uvedených technických pravidel a v historické strůji,“ stálo

v pravidlech klání. Prakticky se této kontroly ujal Miroslav Pivnička z Jiřetína pod Bukovou.

O tom, že osud dvou krkonošských horalů, vlastenců a přátel je opravdu stále hluboce zakořeněný v povědomí veřejnosti, svědčí účast zhruba sto padesáti závodníků. To ráno se odhodlaně postavili na start a utkali v lyžařském závodě k uctění památky Bohumila Hanče a Václava Vrbaty na 15ti kilometrovém okruhu v dobovém oblečení a výstroji se startem a cílem na Labské boudě o repliku

původního dantesu mistra Hanče. Je až překvapivé, kolik zdejších i přespolních obleklo „mundur“ z púdy, „sekáče“ nebo od svých předků či vynaložilo energii k získání nebo nákupu výstroje odpovídající pravidlům.

Od startu nikoho ani ten víchur neodradil. Po náročných kilometrech se zdárně dostali do cíle. Někteří v pohodě, jiní prokřehlí na kost, ale spokojeni se svými výkony. Klobouk dolů všem.

Foto: Daša Palátková a Zdeněk Horák

Hlavní organizátor Aleš Suk

Fotoreportér Jiří Dvořák

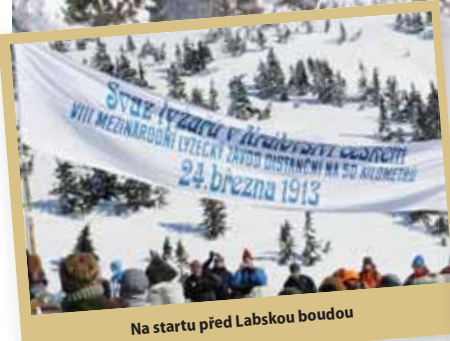
Účastníci závodu na Labské boudě

Technický sudí a závodník Miroslav Pivnička

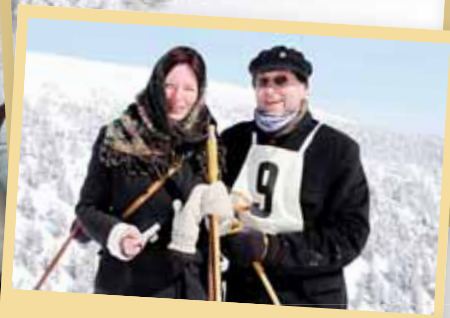
Traťový sudí Jiří Louda

Výroční turistická známka

U příležitosti 100. výročí tragédie Hanče a Vrbaty byla vydána výroční turistická známka. Její líc je vzpomínkou na dva přátele, jejichž životy tragicky vyhasly 24. března 1913. Lidský příběh statečnosti a oddanosti však žije dál. Rubová část je věnována „Dni Horské služby“, který se každoročně připomíná právě v den tragédie. Známkou pořídíte na dvou prodejních místech: Regionální turistické informační centrum Krkonoše ve Vrchlabí a Infocentrum Flora – Benecko.

Na startu před Labskou boudou

Hromadný start v kategorii závodní

Hromadný start v kategorii turistické

Na trati závodu – série fotografií

Na trati závodu – série fotografií

Vítězní muži

Hromadný start

Vítězné ženy

Na trati závodu – série fotografií

Na trati závodu – série fotografií

Závod, pod taktovkou emeritního předsedy Spolku lyžařů historických v Podkrkonoší Aleše Suka, vyhrál a držitelem dantesu se stal Matěj Boháč z Prahy. Nejrychlejší ženou byla a dantes obdržela Marcela Kubištová ze Ski Horka

Více fotografií naleznete na albu:
http://fotojn.rajce.idnes.cz/Historicky_zavod_o_cestnou_cenu_Bohumila_Hance-Labska_bouda_24.3.2013/
http://hartanet.rajce.idnes.cz/Labska_bouda_24.3.2013
video: [vimeo.com/62590809](https://www.vimeo.com/62590809)

„Je lepší se utahat než zrezivět,“ připomněl své životní krédo Stanislav Zindulka

Stanislav Zindulka, rodák z Jilemnice (1932), ve které strávil dětství a mládí, vystudoval pražskou DAMU, působil v divadelních angažmá v Hradci Králové, v Brně, od roku 1989 v Praze. Životní rolí se stala postava poštáka Pumplmého v seriálu Karla Kachyni „Vlak dětství a naděje“. Za vedlejší roli ve filmu „Babí léto“ s Vlastimilem Brodským a Stellou Zázvorkovou získal Českého lva. Je ženatý, má dva syny, je hrdým dědečkem čtyř vnoučat.

Na to, jak je Stanislav Zindulka pracovně vytížený, se poměrně často a prý velmi rád, vrací do Jilemnice. Jeho vyprávění je zachyceno při přátelském posezení spojeném s autogramiádou knihy v sále jilemnického kina, ve kterém bylo jako poslední promítání v tomto zařízení, uvedeno „Babí léto“.

„Do Jilemnice se jako domů vracím velmi rád,“ uvedl v úvodu S. Zindulka. „Když sem přijedu, mám vždy příjemný pocit. I když jezdím jenom na chvíli, třeba i na půl dne, nadýchat se zdravého vzduchu, potkat se s přáteli. Stavím se na hřbitově za těmi svými, tam si popovídám, nikdy nikdo mi tam neodporuje ani neopouje. Vážím si těch návštěv tady. Chodím vždy do muzea a nechávám si znovu a znovu pustit Metelkův betlém. To je pohádka mého dětství. Vystudoval jsem tady gymnázium, prožil celou válku, kulturní rozmach.“

Vypělý ochotnický spolek a s ním začátky herectví

„V malebném městečku s bohatou kulturní činností, k níž patřil ochotnický spolek a orchestr, a kde má kořeny i moje profese, jsem

měl vysloveně krásné dětství. Jilemnice byla poslední českou výspou mezi sousedními městečky spadajícími do sudetské německé oblasti. Jak se blížilo nacistické nebezpečí, český živel se začal ohromně mobilizovat. Hrál se tehdy téměř všechno od Čapka. Ochotnický soubor měl výborné zpěváky, troufl si i na operu. Zinscenovali Prodanou nevěstu, s níž jezdili do německého okolí hrát pro českou menšinu. A zde jsem získal svou první roli, sice němou, ale výraznou

Stanislav Zindulka

— komediantského kluka. A to byl osudový začátek mého budoucího života. Říkal jsem si už v dětství, že nebudu dělat nic jiného, a taky se

mi to splnilo. Jsem zaměstnaný člověk a dělá mi to velmi dobře. Kdybych neměl práci, zestárnou o dvacet let. Jsem ve stálém angažmá v činoherním klubu. Vždy jsem po tomto divadle toužil, a jsem rád, že tam mohu působit.“

Bezstarostný dětský čas, spojený s jarmarky a poutěmi, ale i školní povinnosti

„Za války jsem dostal nové šaty. Pumpky a sako. Celá rodina na mě byla pyšná a já na své šaty samozřejmě také. Vzal jsem je poprvé na pout' do Roztok u Jilemnice. Kromě jiných radovánek jsem si šel zastřílet na střelnici. Nic jsem sice nevystřelil, ale pro útěchu jsem dostal inkoustovou tužku. Při cestě domů byl liják, já zmokl a to byl konec mých nových šatů. Tužka pustila inkoust a šaty už jsem nikdy neoblékl. Rád vzpomínám na zdejší učitele. Měli pevné charaktery a páteře. Zajímavě a poutavě vyučovali. Já ovládal dějepis, zeměpis, měl jsem tyto předměty rád. Pan učitel, který

vedl ke vzdělání už moji maminku, za svobodna Bedrníkovou, mě vyvolával a oslovoval Bedrníku. Na konci roku před závěrečnou klasifikací se ve třídě světil. „Žáci, jsem zcela zmaten. Listuji ve svém klasifikačním notýsku, ale mám tu jednoho studenta, který má zcela prázdnou stránku. Nemá vůbec žádnou známku. Jmenuje se Zindulka, prosím nevíte, kdo to je?“ Tak jsem se přihlásil a povstal a on na to odpověděl: „To jste vy Bedrníku?“

Divadlo není prací, ale koníček i pro volný čas

„Nemám koníčky, mým koníčkem je hrát, miluji divadlo. Mám rád také cestování, literaturu, setkávání s lidmi. Potkávám jich velmi mnoho a to mě baví. Hrát divadlo mě nabíjí. Dospěl jsem k názoru, že stojí za to hrát pro lidi poctivý kumšt. Kumšt má smysl, je to ten důvod jak zapomenout na nepříjemné věci. Patří k nim i historka spojená s jedním dopisem. Dostávám jich řadu a velmi pěkných. Vždy si udělám čas a na

všechny odpovídám. Onehdy mi přišel dopis od školačky, gymnazistky, která si psala o fotografii. Poslal jsem ji a ona brzy odpověděla: „Vážený mistře, neustále na vás myslím. Chtěla jsem o vás napsat slohovou práci, ale paní učitelka mi řekla, ať nepiši o Zindulkovi, ale o výživě. Teď, když zemřela paní Jiřina Jirásková a pan Radoslav Brzobohatý, dostala jsem o Vás strach. Napište mi, kde a kdy hrajete, abych se na Vás ještě stihla osobně podívat.“ Odepsal jsem jí s pozváním na představení. Přijela s maminkou, dovezly bábovku, kterou spolu upekly. Velmi mě její návštěva potěšila a dodala elán do další práce,“ uzavřel své vyprávění energie plný Stanislav Zindulka, když ještě před tím poblahopřál městu Jilemnici k získání titulu Historické město a světil své plány do budoucna. A že jich nebylo málo.

Jilemnice vznikla jako hospodářské centrum štěpanického panství Valdštejnů zřejmě počátkem 14. století. Vyrostla na zelené louce. Svědčí o tom rozlehlé čtvercové náměstí a pravidelný systém ulic.

Cenné historické jádro města tvoří **Masarykovo náměstí** s klasicistními domy, **Zvědavá**

Titul Historické město

Jilemnice se stala Historickým městem roku 2012. Ocenění a jeden milion korun českých bylo odměnou za nejlepší péči o památky na základě dotačního programu Ministerstva kultury ČR. Malebné městečko v Libereckém kraji se dostalo do užší nominace potřebí.

ulička s přízemními roubenými domky, **kostel sv. Vavřince, radnice, budova spořitelny a další budovy.**

Jilemnici měl kdysi v majetku **J. Harant z Polžic a Bezdruzic**, syn Kryštofa, popraveného na Staroměstském náměstí. Malebné městečko následně vlastnil neméně známý **rod Harrachů**,

chů, který se zasloužil i o rozkvět celých Krkonoš.

Mezi skvosty patří například zámecká budova **Krkonošského muzea s expozicí interiéru pokojů hraběte J. Harracha a výstavou obrazů J. Kavána**. Stálá výstava lyžování umístěná v rekonstruované budově někdejšího „pivovaru“ je mozaikou zachycující vývoj lyžování

od zavedení prvních lyží až do roku 1938. Představuje život prvních „skijáků“, nejstarší dochované české lyže, první lyžařské ceny a medaile. Seznámíte se s vývojem lyžařské výstroje a vznikem prvních lyžařských spolků.

Hrabě Harrach nechal vystavět například **rozhlednu na Žalém**, do Jilemnice přivezl první lyže, vybudoval první turistickou cestu a první krkonošskou přírodní rezervaci **Strmou stráň v závěru Labského dolu**.

www.mestojilemnice.cz

I na dalších místech v Krkonoších na vás dýchne skutečná historie. V muzejních expozicích se můžete osobně seznámit s historickými artefakty a prožít něco z atmosféry dávné doby minulé.

Doporučujeme vám k návštěvě:

Krkonošské muzeum Vrchlabí – Čtyři historické domky – na náměstí Míru – jsou souborem čtyř šitových domů patřících mezi nejstarší lidové stavby v Krkonoších. Jsou vzácným pozůstatkem původní městské zástavby. V jednom domku jsou sezónní výstavy, v dalším otevřený depozitář dokladů tradiční truhlářské a textilní výroby, národopisná expozice „Z tvorby krkonošského lidu“ a „Z dějin města Vrchlabí“. Sídlo tu má Informační středisko Správy KRNP, www.krnep.cz

Hornické muzeum v Harrachově seznámí s prací v dnes již neexistujících rudných dolech. K vidění jsou prohlídková stola, ukázky minerálů, fluoritových ložisek, nástroje a pomůcky používané při těžbě, mapy a fotografie dokumentující zdejší práci. www.ados-harrachov.cz

Muzeum skla v Harrachově představí dějiny sklářské hutě a tradiční výrobou broušeného, malovaného a leptaného skla. www.sklarnaharrachov.cz

Ski muzeum v Harrachově mapuje vývoj harrachovského lyžování i místního lyžařského klubu. Prohlédnete si ski staré více než sto let, skokanskou výstroj od padesátých let, vítězné poháry i medaile úspěšných závodníků. www.harrachov.cz

Muzeum starých krkonošských řemesel v Poniklě. Část je věnována hospodářským strojům a zobrazení dřívějšího života v podhůří Krkonoš. Shromážděny jsou ukázky starých krkonošských a podkrkonošských řemesel, spolkových činností. www.krkonoše-muzeum.cz

Jedinečnou možností, jak nahlédnout do nepřístup-

ných dolů, krkonošských jeskyní a způsobů jejich výzkumu alespoň formou fotografií, plánek a exponátů je **hornické muzeum v městyse Černý Důl**. www.cernydul.cz

V Horní Branně je harrachovská rodinná hrobka sv. Kříže, proti ní stojí harrachovský špitál, ve kterém mělo zajištěno veškeré zaopatření 12 starých hraběcích služebníků. První poschodí renesančního zámku patří pamětní síni věnované životu a tvorbě spisovatele, malíře, učitele Josefa Šíra. www.hbranna.cz

Starý Kravín ve Františkově u Rokytnice nad Jizerou je muzeální centrum historických artefaktů zdejšího regionu, k prohlédnutí je hasičské vybavení, artefakty horských a podhorských chalup. www.mesto-rokytnice.cz

Galerie antického umění v Hostinném vystavuje kolekce představující kompletní obraz vývoje antické plastiky od konce 7. stol. před Kristem do 2. stol. po Kristu. www.hostinne.cz

Na Rýchorském náměstí č. 10 je umístěna expozice **Městského muzea Žalč**. K vidění jsou artefakty historie, významných osobností regionu, hornictví a exponáty v národopisném oddělení. V historickém jsou zpracovány dějiny do r. 1945. Muzeum vystavuje model průřezu kamenouhelným dolem, ocelovou výztuž a mnoho jiných zajímavých předmětů. V oddělení národopisném je vystaveno více než 250 exponátů připomínajících každodenní život minulých generací. Stálá expozice je doplněována tematickými výstavami. K prohlédnutí jsou grafiky rytce Ericha Fuchse. www.zacler.cz

Muzeum Podkrkonoší v Trutnově nabízí v několika expozičních prostorech krátkodobé výstavy zaměřené především na témata z regionální historie, umění či etnografie. Každý čtvrtek odpoledne jsou v muzeu pořádána kulturní setkání, zejména přednášky, besedy, projekce, koncerty apod. Bližší informace a aktuální program na www.muzeumtrutnov.cz.

Na Pomezích Boudách v Malé Úpě ve zdejším informačním centru je představena historie obce. Součástí sbírky je motor BMW a další části letadla Junkers 52, které při sněhové vánici 23. února

1945 havarovalo narázem do Obřího hřebene v masivu Sněžky. Upoutají rohačky. www.info.malaupe.cz

Obraz životních osudů někdejších krkonošských horalů 19. století mapuje **Krkonošské muzeum v Pasekách nad Jizerou**. Bylo budováno v letech 1958. Je svědectvím doby minulé a připomíná spisovatele Karla Václava Ráise, který život v Pasekách zobrazení v románu „Zapadlí vlastenci“. Jedna z jeho expozic je věnována studiu života písmáka a zakladatele krkonošského houslařství Věnceslava Metelky. V muzeu shlédnete předvádění tkání koberců a plátna na dvou tkalcovských stavech. www.paseky.cz

Vlastivědné muzeum ve Vysokém nad Jizerou bylo založeno r. 1930. Uchovává a představuje bohaté sbírky lidového umění a historie Vysocka 19. a 20. století. Seznámíte se tu s vývojem výroby a užívání lyží, s historií vysokého ochotnického divadla, nejstaršího v Evropě, které hraje od roku 1786. Vystaveny jsou různé podoby a ztvárnění postavy Krakonoše, upomínky na vysoké cechy. Zajímavá je expozice obyčejů na „Vysočtě“ a pohyblivý betlém Jana Metelky Kovářenského ze Sklenavic z let 1878–1914. www.vysokenadizerou.cz

Kde potkat horaly, užít si zábavu a vdýchnout pravou lidovou atmosféru

Zima v Krkonoších, tak jako v dřívějších dobách, už dávno neznamená, že zdejší lidé „zalezou do svých příbytků“ a jako samoživitelé a „zapadlí vlastenci“ očekávají jarní čas ve svých chalupách, od sebe oddělených kopci, hlubokými lesy a údolím. Řada místních usadlíků během zimních měsíců, které jsou pro návštěvníky atraktivní právě pro aktivní odpočinek, sport a zábavu, připravují společná setkání s programem, sportovní svátky a další příležitosti k nevšedním zážitkům. Vybrali jsme pro vás nabídku některých z nich.

Sněhové závěje, bílé, k zemi se zvolna snášející, sněhové vločky, rozzářené oči dětí, očekávání. To je baladická atmosféra blížících se Vánoc na horách. První Adventní neděli se v krkonošských městech a obcích sejdou obyvatelé na náměstích, vyslechnou slavnostní hudbu, zazpívají si koledy, společně popijí svažené víno nebo grog a společně vyčkají na rozsvícení stovek žároviček na živých vánočních stromech.

Blížící se konec kalendářního roku je předznamenáním společenských setkání a zábavy. V Černém Dole to vyřešili vystavením velkého vytápěného Vánočního stanu na náměstí. Tím zajistili i v čase kruté zimy vhodný prostor pro zábavu s občerstvením. Je to týden soutěží, živé hudby, koncertů, dětských odpolední, Štěpánské diskotéky, vystoupení klauna, taneční zábavy pod dohledem Krakonoše. Vyvrcholením je Silvestrovská disko zábava.

Během Vánoc jsou veřejně přístupné soukromé betlémy na Vysocku. **Slavíkův chodící betlém naleznete ve vysoké Staré Vsi čp. 19. Betlém vyrobil a oživil pan Petr Slavík** (* 1898, + 1983) ze Staré Vsi čp. 85. Na betlému pracoval asi od roku 1930. Dokončil ho r. 1940. Betlém měří na délku přibližně čtyři metry, obsahuje asi sto figurek daráků. Jednadvacet figurek uvádí mechanismus do pohybu. Najdete ho cca 2 km od vysokého náměstí, když se vydáte po některé ze starých cest, nebo po silnici, z níž vede k betlému přibližně třístametrová odbočka vpravo od pomníku staroveských padlých ve světových válkách. Betlém předvádějí a do chodu uvádějí manželé Poloprutští. Telefon: +420 481 593 609.

Chodící mechanický betlém Františka Vodsedálka, příslotkem zvaného Kvasničku, ve Vysokém nad Jizerou čp. 199 (+ 9. 10. 1934) vytvářený od r. 1916 do r. 1933 byl ve vánoční čas přístupný veřejnosti nejen v době vzniku, ale též v rozmezí roků 1956 až 1976 v rodině bratra. Nyní je vystaven k celoročnímu předvádění v šedém domě čp. 199 vpravo od staré cesty na Starou Ves zhruba 800 metrů pod vysokým náměstím, kde cesta začíná u cukrárny Bachtíkových. Betlém je přístupný po telefonickém objednání, obvykle v sobotu a neděli mezi 13.00 a 16.00 hodinou. Telefon: +420 721 640 360.

Když se v horách přiblížil zimní čas, začalo se s přípravami a nákupy. Pro suroviny bylo potřeba zajít na jarmark nebo na trh. Horalé v Rokytnici nad Jizerou, Vrchlabí a na dalších místech prodávali přebytky z léta, z chovu dobytka a nakupovali, co chybělo. **Dnes je v zimě při trzích v Jilemnici připravován bohatý kulturní program a historická vazba jarmarku je zachována** mj. v udržení vánočně laděné

www.krkonoše.eu

atmosféry zpíváním koled, krkonošských písní a říkadel, předváděním živého betlému, lidových tanců apod.

Zimní sezona ve Vrchlabí je tradičně zahajována lyžníky v dobových kostýmech s historickými lyžemi tzv. „závodů po staru“. Sportem dychtiví „lyžci“ se představují na Vánočním jarmarku v Kulturním domě Střelnice. Pak průvodem pokračují do zámecké zahrady. Na běžeckém okruhu startují tříčlenné skupiny a poměrují síly a kvalitu namazaných vosků na historické výbroji. Vítězné družstvo získává prasečí hlavu, všichni ostatní dantesy.

Když napadne dostatek sněhové nadílky, každoročně střeží jilemnické náměstí od jednoho zimního dne roku 1909, a možná i dříve, obrovský Krakonoš. Z roku 1909 je dochována první fotografická dokumentace. Prvním známým autorem „pána hor – sedícího Krakonoše s hrozivým pohledem sledujícího pohoří“ byl v roce 1941 pan František Marek. Umělecká práce se sněhem do podob Krakonoše pocházející z let 1912 až 1941 je fotograficky zdokumentována v Krkonošském muzeu v zámku v Jilemnici. Zajedte se na jilemnické náměstí s duchem hor pozdravit a vyfotografovat si ho i vy.

Vysoké nad Jizerou je někdejší mekkou lyžařského sportu. Tradici udržuje zdejší Český ski klub Vysoké nad Jizerou, jež organizuje Lyžařské závody „po staru“, na které se sjíždí „lyžníci“ v dobové výstroji s dobovou výbrojí z dalekého i blízkého okolí. Sraz účastníků probíhá na vysokém náměstí, odtud odchází na místní hřbitov, kde vzdají hold a vzpomínku na bývalé závodníky a činovníky Č.S.K. Uspořádány jsou závody, probíhají ukázky lyžařské techniky a další exhibice.

Špindlerovští lyžníci resp. členové Spolku historického lyžování se společně každoročně schází několik dní před koncem kalendářního roku u bílého historického mostu v centru Špindlerova Mlýna. Vzdají hold zimním sportům, vyšlou otužilce k vykoupaní do Labe a zazpívají nějakou tu odřehovačku. I vy se můžete připojit k zimnímu setkání, přenést se do doby dávno minulé

a připomenout si dobové začátky sportování na sněhu na dřevěných lyžích.

Masopustní veselí a zábava s názvem Pašeráckej vejkend se koná na Dolním náměstí a v lyžařských areálech v Rokytnici nad Jizerou. Zahájení je vždy před radnicí v podobě Pašeráckého jarmarku s regionálními výrobky, připraveny jsou soutěže, přijíždí Krakonoš a vítá se s lyžníky, pašeráky a dobově oblečenými návštěvníky města. Občerstvení zajišťují rokytničtí dobrovolní hasiči. Pašerácký průvod se odebere na Studenov, kde se koná sjezd pašeráků na lyžích a další program. Další den se v podobném duchu odehrává ve Skiareálu Horní Domky.

Krakonoš je dobrý duch našich hor. První zmínka o něm se ve starých kronikách váže k roku 1561. Jde o první zobrazení pána hor. Dnešní nejrozsáhlejší představa o jeho vzhledu, s kloboukem a fajfkou, je vlastně nejmladší. Krakonoš v představách lidí chrání, pomáhá. . . Proto je postava Krakonoše přítomna mnohým zdejším lidovým slavnostem a veselím. **V Harrachově přijíždí v čele průvodu Krakonoš v kočáře taženém koňmi, s čerty a cháskou, dechovkou, lyžníky a rejmem masek Novosvětským průmyskem na křižovatku u hotelu Karolína, odtud pokračuje do areálu u Skicentra.** Následuje kulturně-sportovně-zábavně-společenský program, např. exhibice ve skoku na lyžích.

Sáňkování se vždy těšilo velké oblibě. Na zdejších sáňkařských tratích se konaly rekreační sáňkařské závody. Byly spojeny s doprovodným kulturním programem včetně maškarních jízď. **Sáňkování i dnes je volnou zábavou stejně jako předtím. Důkazem jsou krasojízdy na rohačkách ve Zvědavé uličce v Jilemnici, tradiční závody „Rejdovačky“ v Poniklé anebo tzv. „Sáňkovačky“ v Jestřabí v Krkonoších,** kde lze závodit v jízďe na saních nebo na čemkoli z kopce dolů. Sáňkovačky se konají na kopci u evangelického kostela v Křižlicích a pořádá je Sbor dobrovolných hasičů obce Křižlice společně s obcí Jestřabí v Krkonoších.

Masopust neboli fašank je rozverný a nevázaný, provoněný koblihami, slaninou a pálenkou, nutnou pro zahřátí při celodenní obchůzce v mrazivém vzduchu. Je to čas zabíjaček a lidového veselí. Začíná 6. ledna svátkem Tří králů a vrcholí o masopustním pondělí a úterý – čtyřicet dní před svátky velikonočními. Obcemi nebo městy kráčí a různými taškařicemi na sebe upozorňuje průvod masek, který končí masopustní zábavou. Masopustní dny trvají do doby, kdy končí nadvláda zimy a jaro je za dveřmi. **Masopustní veselice probíhají v obcích Rudník, Poniklá, Valteřice.** Tradiční jsou masopustní průvody masek s muzikou, zabíjačkové menu a taneční veselice.

Na řadě krkonošských míst jsou pořádány zajímavé sportovní podniky

Skialpinismus slučuje horolezectví, lyžování a vysokohorskou turistiku. K základnímu vybavení sportovců patří speciální lyže s ocelovými hranami a stoupací tzv. „tulení“ pásy. Lepí se na skluznici, jejich umělá srst, stejně jako skialpinistické vázání, usnadňuje stoupání do svahu. **V Janských Lázních se koná každoročně noční skialpinistický závod pod názvem Noc tuleních pásů. Ve Špindlerově Mlýně je organizován nejstarší skialpinistický závod Čech jako Memoriál Jana Zapletala.**

Na upravené sněhové dráze mezi Martinicemi v Krkonoších a Studencem se během skijöringového víkendu prohání nejprve lyžaři tažení motocykly a dále lyžaři tažení koňmi, psy. Jejich radost z pohybu a plného cvalu je na nich znát na první pohled. Vytyčená trať oválného tvaru vede prakticky vedle cesty. Diváčky zajímavá

podívaná, vždyť motorky, koně a psi toho tolik společného nemají.

Ledová jízda jako nejstarší a nejtěžší závod psích spřežení v České republice, v němž družstvo tvoří musher se psím spřežením a lyžař, je startován z Dolního Dvora a pořádán na paměť tragicky zesnulého českého polárníka Dr. Václava Vojtěcha. Je inspirován dlouhými trailly arktickými pustinami, při nichž si musher veze vše potřebné na celý závod s sebou. Závodníci se psy musí během čtyř dnů zvládnout trasu dlouhou kolem 160 km.

Běh na lyžích je u nás masově rozšířeným sportem. Proto si velkou oblibu získal legendární běžecký závod Krakonošská 70. Honosí se opravdu dlouholetou tradicí, koná se od roku 1955 a patří k nejtěžším a nejdělsím

na českém území. Startuje vždy začátkem března ve Skiareálu Špindlerův Mlýn v údolí Svátý Petr a dává příležitost sportovcům z celé ČR poměřit své síly. Na krkonošských hřebenech musí závodní běžecké hlídky zdolát 50 nebo 70 km. Dříve startovala desetičlenná, nyní pětičlenná družstva. Program byl doplněn i o závod jednotlivců.

Na první pohled poznáte telemarkového lyžaře na svahu podle elegantní jízdy „v pokleku“. Není to styl snadný, naopak fyzicky náročný, vyžaduje smysl pro rovnováhu. **Telemark poslední dobou slaví návrat starých časů např. v Peci pod Sněžkou** při Telemark Classic Sprintu. Zahnuje závod, skoky, večerní koncert a svažené víno, výukové workshopy pro začátečníky i pokročilé, testování vybavení a telemarkovou půjčovnu.

Kákův memoriál je závod v běhu na ly-

žích k uctění památky lyžaře a turisty Karla Šrágla – Káky. Více než 30 let ho připravují pořadatelé z obce Strážné, kamarádi ze Šenlánu a DDM Pelíšek. Účast je možná i pro vás.

Během jarního období probíhá v krkonošských skiareálech řada různých **sportovních veselí. Ve Strážném u vleku „Nad Kolonkou“ se scházejí všichni, kteří chtějí vítat jaro.** Připraven je i zajímavý program, závody lyžařů oblečených do masek, jízda (sjezd) pod latkou, hod kohátem a kohátkem, jízda na bobech.

Mezi další setkání patří např. Skimas-kiáda na Horních Mísečkách nedaleko Vitkovic. Masky na lyžích či na snowboardech přejíždí volnou technikou vodní nádrž, připraveny jsou soutěže pro děti i dospělé. Pro ty, kteří touží po

kulturním vžití, je v Jilemnici v březnu pravidelně pořádán měsíc divadla. Společenský dům Jilm Jilemnice zve na další ročník pestré divadelní přehlíd-ky, ve které jsou zastoup amatérská i profesionální představení.

TIP!

Blíží informace a aktuální termíny, časy a místa konání sportovních, kulturních a společenských programů v jednotlivých městech, obcích a lyžařských skiareálech v Krkonoších získáte v Kalendáři akcí na webových stránkách www.krkonoše.eu.

Krkonoše – svazek měst a obcí na stránkách turistických novin Krkonošská sezona vyhlašuje fotosoutěž na téma: „Jak si naše ratolest zamilovala zimní sport“

Téma:
„Jak si naše ratolest zamilovala zimní sport.“

Charakteristika:
Jarní prázdniny anebo prodloužené víkendy rodiče či prarodiče využívají k aktivním pobytům s dětmi. Vyrazí společně do Krkonoš a snaží se naladit pozitivní vztah ke krajině. Sněhová nadílka určená ke stavbě sněhuláků či jízdě na bobech není pro děti problém. Horší už je to „láskou k zimním sportům“. Ne všem dětem je dán přirozeně kladný vztah ke sjezdovému či běžeckému lyžování. S jízdou na snowboardu už je to mezi vrstevníky přeci jenom trochu jiný šálek kávy. A tak se často dospělí snaží a mladí „se vezou“. Ne vždy se dílo napoprvé vydaří. O to větší nadšení a úspěch v rodině probudí první obloučky, první jízda na vleku a následně sjezd po modré sjezdovce anebo v běžecké trati. Zaznamenali jste podobné radostné okamžiky? Zkuste je zachytit ve svých objektivěch. Rádi je prohlédneme s vámi a ještě vás odměníme.

Pravidla:
Začátek soutěže je vypsán k 1. prosinci 2013.
Uzávěrka soutěžních materiálů je 31. května 2014.
Přihlásit se může kdokoli, věk ani profese není omezena.
Autor musí společně se soutěžními materiály vyplnit přihlášku do soutěže. Může tak učinit i elektronickou poštou. Tím dává svolení s možností použití soutěžních fotografií pro účely propagace turistického regionu Krkonoše (web, propagační tiskoviny regionu, apod.).

Podmínky přijatelnosti:
Fotografie musí být pořízena na území Krkonoš, musí být popsána (název místa, popř. název fotografie, jméno autora). Maximální počet soutěžních děl na jednu osobu je 5 kusů. Fotografie a vyplněná (např. naskenovaná) přihláška s podpisem, musí být odevzdány do uzávěrek v elektronické podobě buď prostřednictvím elektronické pošty s průvodním dopisem nebo na CD nebo DVD nosiči, který bude popsán jménem autora, v obálce a doručení s popisem Krkonoše – Fotosoutěž: „Jak si naše ratolest zamilovala zimní sport“, na níže uvedenou adresu:

Regionální turistické informační centrum Krkonoše
Krkonošská 8, 543 01 Vrchlabí, Česká republika
E-mail: info@krkonose.eu, www.krkonose.eu

Ceny:

1. cena	Celodenní vstupné do Aquaparku a Lunaparku pro 2 osoby v Centru Babylon Liberec, www.centrubabylon.cz
2. cena	Celodenní lyžařské permanentky pro dvě osoby do Špindlerova Mlýna, na sjezdovku Labská, věnuje MAJA Sport Špindlerův Mlýn, www.majasport.cz
3. cena	Kniha „Ranní rosa v kopřivách – povídky z Podkrkonoší“, věnuje Kadeřnictví Klára Jilemnice, paní Alena Bartoňová
4. cena	Dřevěná multihra a dřevěný Krteček, věnuje Krkonoše – svazek měst a obcí, www.krkonose.eu
5. cena	Tričko s potiskem – logo Krkonoše, věnuje Regionální turistické informační centrum Krkonoše se sídlem ve Vrchlabí, www.muvrchlabi.cz , info@krkonose.eu

Výstupy soutěže:
Fotografie budou zveřejněny na oficiálních internetových stránkách turistického regionu Krkonoše: www.krkonose.eu

Hodnocení:
Porota složená z deseti nezávislých osob bude své favority hodnotit anonymně. Ke každé fotografii bude přiděleno pořadové číslo bez jména autora. Porotci ohodnotí fotografie body od 1 do 10. Ty s největším počtem bodů vyhrávají. V případě shody bodů na prvních třech místech, budou fotografie hodnoceny porotou znovu.

Přihláška do fotosoutěže vyhlášené na stránkách turistických novin Krkonošská sezona na téma:
„Jak si naše ratolest zamilovala zimní sport“

Regionální turistické informační centrum Krkonoše
Krkonošská 8, 543 01 Vrchlabí, Česká republika
E-mail: info@krkonose.eu, www.krkonose.eu

Doručeno dne:

Jméno:

Věk:

Adresa:

E-mail:

Telefon:

Název místa nebo název fotografie:

Prohlášení/souhlas:

Tímto prohlašuji, že jsem AUTOREM soutěžních fotografií (viz. výčet výše) a SOUHLASÍM s použitím soutěžních fotografií pro účely propagace turistické oblasti Krkonoše (web, propagační tiskoviny, apod.).

Datum:

Podpis:

(u osob mladších 15 let, podpis zákonného zástupce)

Soutěž Hrajte s námi o ceny

Vážení čtenáři, připravili jsme pro Vás další soutěž o ceny. Stačí, když správně zodpovíte následujících pět otázek a písemně odpovědi nám zašlete.

Otázka:

1. Jak se nazývá masopustní veselí a zábava pořádaná na Dolním náměstí a v lyžařských areálech v Rokytnici nad Jizerou?
2. Ve kterém roce se stala tragédie při pádu laviny do Bieleho jaru (Bílého potoka) na polské straně Krkonoš?
3. Kde a ve kterém roce se narodil Bohumil Hanč?
4. Jak se jmenovala maminka herce Stanislava Zindulky za svobodna?
5. Kde jsou pořádány krasojízdy na rohačkách?

Ceny:

1. cena	Noc se snídaní a pivní lázeň pro dvě osoby na Luční boudě, věnuje Hotel Luční bouda Pec pod Sněžkou, www.lucnibouda.cz
2. cena	Kniha Ranní rosa v kopřivách – povídky z Podkrkonoší, věnuje Kadeřnictví Klára Jilemnice, paní Alena Bartoňová
3. cena	Tričko s logem Krkonoše, věnuje Regionální turistické informační centrum Krkonoše se sídlem ve Vrchlabí, www.muvrchlabi.cz , info@krkonose.eu
4. cena	Termohrnek, věnuje Krkonoše – svazek měst a obcí www.krkonose.eu
5. cena	Dřevěná multihra, věnuje Krkonoše – svazek měst a obcí www.krkonose.eu

Budeme rádi, pokud ke svým odpovědím připojíte hodnocení turistických novin Krkonošská sezona, případně zkušenosti z vašeho pobytu v Krkonoších.

Uzávěrka:

31. května 2014.

Losování výherců:

Červen 2014.

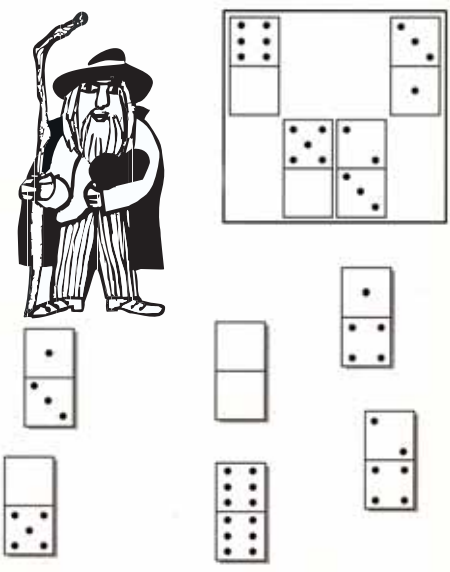
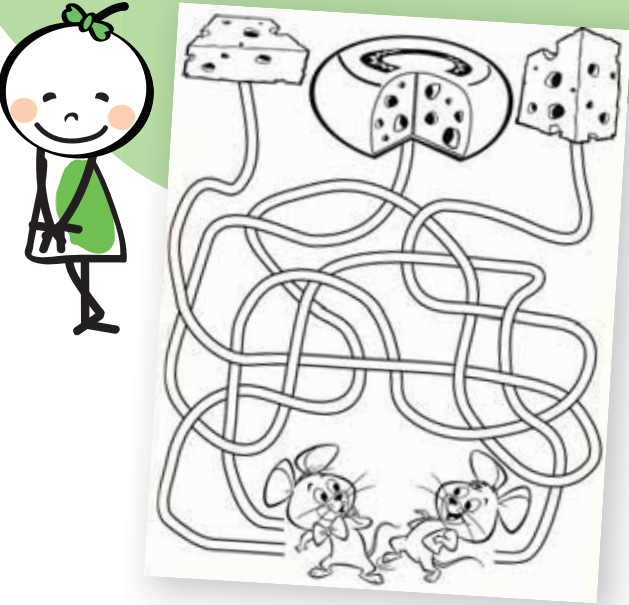
Odpověď, s názvem „Čtenářská soutěž o ceny“, prosíme, adresujte:

Regionální turistické informační centrum Krkonoše, Krkonošská 8, 543 01 Vrchlabí, ČR
nebo na e-mail: info@krkonose.eu
www.krkonose.eu

Věnováno dětem

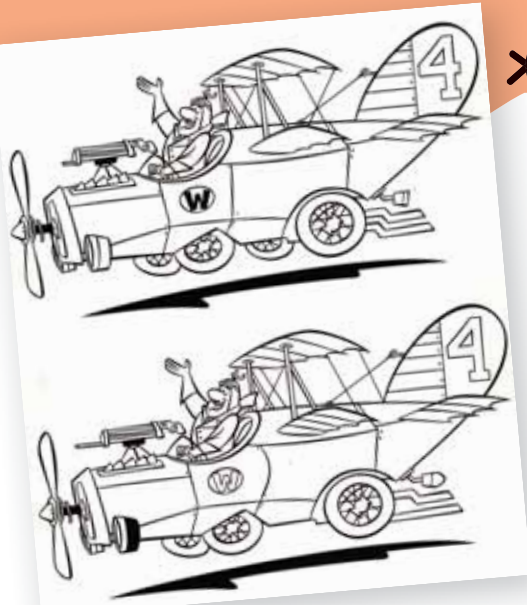
Kterou cestou se mají myšky vydat, aby se dostaly k největšímu kusu syra?

Pomoz Krakonošovi se skládačkou. Na prázdná místa dosad kostky domina tak, aby se součet bodů v řadách i ve sloupcích rovnal vždy 10. Nepotřebné kostky vyřad.

Obě vozidla na první pohled vypadají stejně. Liší se však 10 detaily. Najdi je.

Evidence: MK ČR E 16345 • Tento dokument byl vytvořen v rámci projektu „Krkonoše - nová šance pro cestovní ruch“, který byl spolufinancován s Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod. • **Vydal:** Krkonoše – svazek měst a obcí, Zámek 1, 543 01 Vrchlabí • **Vydání č.18.** listopad 2013. • **Celkový náklad** 55 000 kusů. • **Spolupracovali:** Dáša Palátková, pracovníci Svazku Krkonoše a krkonošských informačních center, partneři Svazku Krkonoše, aj. • **Mapový podklad:** Kartografie HP • **Fotografie:** Dáša Palátková, Archiv Správa KRNP, archiv Svazek Krkonoše, Jiří Holeček • **Překlady:** Hans J. Warsaw, Helena Jankowska • **Grafický manuál:** David Škodný • **Grafické zpracování:** www.ip-design.cz • **Tisk:** BARTH - media, a.s. • **Náměty, dotazy a připomínky** zasílejte prosím na: dasa-palatkova@volny.cz

V sedle Luční hory

Kaplička v sedle Luční hory

Prastará zemská stezka, zásobovací tepna, stoupá od Výrovky vzhůru. Ve svahu se rozdvouje, aby se zase v sedle Studniční hory v 1509 m n. m. spojila. V tom místě stojí kaplička. Nejbližším obydlením je Luční bouda. Byla od konce 18. století jednou z mála celoročně obývaných bud. Aby přečkala zimu, musela být dostatečně zásobena dřevem. Klečové porosty byly v jejím okolí časem vysekány. Bylo nutné zásobit se z lesa, který byl u sjízdné cesty poblíž sedm kilometrů vzdálených Lahrových bud. Bylo to v roce 1798, když se pro dřevo vypravil majitel Luční boudy Václav Renner. Při zpáteční cestě s nákladem domů se mu stala nehoda. Asi se na něj převrhl náklad dřeva, byl smrtelně zraněn a na místě skončil. Jeho rodina postavila poblíž osudového místa v sedle kamennou kapličku. Vystavena bičováním větrem, vánicím, mrazu, dešti byla po 125 letech jen kupou kamene, když v místě rozvalin v zimě roku 1925 zmrzl turista. Ještě téhož roku Německý krkonošský spolek kapličku obnovil. Dnes symbolicky připomíná kolemjdoucím místo, kde se odehrálo nejvíce tragédií.

Úsek cesty od boudy ke kapličce v sedle Studniční hory je vystaven nepříznivým klimatickým vlivům. Proto je velmi nebezpečný. Místo se stalo osudným Václavu Rennerovi v roce 1798. Když po 58 letech, v roce 1856 na cestě po svahu k Luční boudě, Moniku, dceru majitele, Václavova synovce Jakuba Rennera, v poslední chvíli zachránil její syn Johan před zmrznutím. Byla to ona, která v mládí před 38 lety svou krásou a půvabem okouzila a inspirovala dvacetiletého slezského básníka Karla von Holtei při jeho pobytu na Luční boudě v roce 1818. Její manžel Václav Hollmann převzal v roce 1853 boudu od tchána Jakuba Rennera, který odešel na výměnek. Toho při návratu z cesty 11. dubna 1868 zastihla kolem poledne na hřebenech prudká sněhová vánice. Stařec promrzlý, vyčerpaný, na konci svých sil v nerovném boji s bouří, které musel v životě tolikrát odolat, padl téměř u cíle, asi 300 metrů od boudy.

Na smilkové louce, asi sto metrů západně od Luční boudy mezi tokem Bílého Labe a cestou vedoucí do sedla Kozích hřbetů, je umístěn nenápadný památníček Friesův náhrobek. Na navršených kamenech je položen blok s vytesaným nápisem Franz Fries getrofen 2. Marz 1903. O tragické události se ví opravdu jen velmi málo. Záznam v knize zemělých z Velké Úpy sděluje, že Franz Fries narozený 20. února 1879, byl svobodný. Zemřel zmrtutím 2. března 1903. O tři dny později dne 5. března se c.k. okresní hejtmán a okresní lékař z Vrchlabí s doprovodem lázeňského doktora ze Špindlerova Mlýna sešli na Luční, aby úředně stanovili skutkovou podstatu smrti Franze Friese. Odpoledne toho dne byla mrtvola horala na rohačkách převezena do domu rodičů ve Velké Úpě. Jak napsal soudobý tisk, všichni boudaři doprovodili 7. března tohoto dobrého, tak náhle život opustivšího kamaráda ke hrobu, nad kterým svítilo klidnou září jarní slunko.

Evakuace z lanovky

Nezapomenuté tragédie

Krkonoše nejsou velehory. Jejich hřebeny nedosahují výšek alpských velikánů. Dají se projet na běžkách zhruba během několika dní. Počasí však mají proměnlivé a tím do určité míry nebezpečné. Dopoledne vyrazíte za slunce. Během několika hodin se podmínky mohou změnit natolik, že vás nemile překvapí.

V Krkonoších na hřebenech hor už zahynula pěkná řada boudařů, pro které vrtochy počasí nebyly žádnou neznámou. Prošli jsme historické archivy a vybrali několik tragických událostí, které na hřebenech hor připomínají

drobné křížky nebo památné kameny. Jsou varováním.

Počasí je nevyzpytatelné a rychle se mění. Vyplatí se před cestou na hřebeny nahlásit směr, kterým se vydáváte a předpokládaný čas návratu. S sebou nezapomeňte do batohu teplé oblečení, termosku s horkým čajem a nabitý mobilní telefon. Nikdy nechoďte na túru sami. Nejlépe ve třech lidech.

Na významných křižovatkách v horských partiích jsou umístěny cedulky. Jsou nazvány traumatologickými body. Obsahují tísňová telefonní čísla a unikátní kód, který se skládá z písmen a číslic. Pokud si spletete cestu, zabloudíte, venku se stmívá, chumelenice neustává, je vám chladno po celém těle, anebo se vám stal úraz, zatelefonujte Horské službě Krkonoše. Když nahlásíte do telefonu kód z tabulky, usnadníte záchranářům lokalizaci místa, kde se nacházíte.

Z archivních podkladů Krkonošského muzea

Tragické úmrtí a památku záchranářů Jana Messnera (43) a Štefana Spusty (33), kteří neváhali nasadit svůj život při pomoci druhým, uctívají kolegové každoročním Memoriálem březnovým – Mezinárodním závodem Horských služeb. Jak k tomu došlo... Ten den byla inverze, která způsobovala, že svahy nejvyšší hory Sněžky byly zledovatělé a chůze po nich nebezpečná. Štefan odešel z Pece pod Sněžkou a Jan z Luční boudy, aby zajistili bezpečnost nejobtížnějšího úseku stezky ze Sněžky na Obří boudu. Krátce po jedenácté hodině, za slunného počasí, sestupoval MUDr. M. Landa, účastník zájezdu z Janských Lázní, z vrcholu Sněžky. Po několika desítkách metrů uklouzl a sjel po severním polském svahu, kde se zachytil na skalním výběžku. Štefan a Honza okamžitě spěchali na pomoc. Jeden ze záchránců patrně také uklouzl, strhl s sebou i druhého a oba se stejně jako turista zřítili do dolu Lomnický na polském území. Pád dlouhý asi 800 metrů J. Messner ani turista nepřežili. Š. Spusta zemřel na následky smrtelného zranění na hlavě krátce před transportem do nemocnice.

Případ zimního strážce Obří boudy, Štefana Dixe, se v kronice čte jako fantastický románový příběh. Štefanu Dixovi umírá manželka. Jako katolička si přála přijmout svátost umírajících – poslední pomazání. Dix sestoupil za sněhové bouře do Velké Úpy. Tamní farář slíbil, že umírající zaopatří. Za pomoci několika občanů z Pece se podařilo faráři dostat se na Obří boudu a šťastně se zase vrátit na úpskou faru. 28. března 1900 zemřela Dixova manželka. Štefan jí zatlačil oči a šel do Pece zajistit pohřeb. 30. března si osm mužů razilo cestu na Obří boudu. Pro silnou sněhovou vánici se dostali jen ke kapličce, kde ponechali rakev. Po odpočinku pokračovali ve výstupu. Pohřeb plánován na 2. duben. Snad se počasí po několika dnech umoudří. V následujících dvou dnech bouře ještě zesílila a napadalo dva metry sněhu. Když se bouře trochu utišila, vypravil se jim za časného rána Dixův syn Franz naproti. V jedenáct hodin dopoledne začal prohazovat cestu také otec. Prohazovali cestu na nejprudším úseku – v Rudné roklí – vzdálenou asi šedesát kroků. Štefan Dix byl zkušený horal. Cestu prohazoval 22 let. Než se mu to stalo osudným. V želu nad ztrátou manželky zapomněl na opatrnost při prohazování sněhu a způsobil pád laviny, která ho smetla a jeho syna Franze odhodila. Po pádu začal Franz volat svého otce, ale sněhové moře nedalo žádnou odpověď. Musel vystoupit pro pomoc až na Sněžku. Sousedé našli ze sněhu vyčnívající ruku. Tělo bylo asi půl metru pod sněhem. Na těle Štefana Dixe nebylo známek zápasu. Zemřel okamžitě. Štefana vyprostili z laviny právě v době, kdy kolem šla skupina peckých občanů, na Obří boudu pro Dixovu manželku.

Neštěstí pod lavinou před pětáctyřiceti lety

Byl slunný den, kolem jedenácté hodiny dopoledne vystupovala po levé straně lesa směrem vzhůru výprava Poláků, Rusů a Němců. Když dorazili do dvou třetin Bieleho jaru (Bílého potoka) na polské straně Krkonoše, usadili se, svačili a odpocívali. Po chvíli se utrhla obrovský sněhový převis a lavina smetla devatenáct lidí, kteří našli pod sněhem smrt. Tři turisté byli zachráněni, jeden nebyl lavinou zasažen. Při hledání obětí pracovali členové Horské služby tři dny. Dva výletníci z výpravy byli nalezeni až při jarním odtávání sněhu.

Snímek Valeriána Spusty staršího ze Špindlerova Mlýna, po pádu laviny, připomíná někdejší největší tragédii v Krkonoších, která se stala 21. března 1968.